

Hur arbetade vi i 6H? Om projektet och metodiken - en sammanfattning av utvärderingarna

Hur ?

I projekt "6H- Hur han blev han, hur hon blev hon?" har vi arbetat med att utveckla metoder för att stimulera interkulturell dialog. För att förstå hur projektet genomförts och hur du kan låta dig inspireras att arbeta med interkulturell dialog kan du bläddra dig fram i det här PDF- dokumentet! På sidan 6-7 får du en bra bild av upplägget i metodiken!

Tänk på miljön och välj vad du vill skriva ut i innehållsförteckningen eller spara ner dokumentet på hårddisken! Vill du ha tips och råd i ditt arbete kontaktar du oss via kontakt knappen eller hör av dig till projektansvarig- Ulrika Westin på Landstinget Sörmland ulrika.westin@dll.se

6H ungdomar
Ung Metodik kvinnligt fritid mycket att
göra Hur han blev han Trosa Musik teater
Framtid manligt hiphop workshop Fritidsgård tillsammans
film Hur hon blev hon Förebilder Eskilstuna skola
föreläsningar Interkulturell dialog streetdans
Flen kabaré skriva texter Dans Vi kan Bio
Äntligen vuxen Utställning Nyköping video
SMAL silkscreen Katrineholm metoder Oxelösund
Det här är nog inte för dig

Sammanfattning av utvärderingsrapporter 6H, Hur han blev han hur hon blev hon, 2009-2010

Juni 2010

Utvärderingarna i detta sammanställda dokument är genomförd av Splitvision Research på uppdrag av Landstinget Sörmland – omvärldskoordinator och projektansvarig Ulrika Westin

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Avsnitt 1- Sammanfattning av utvärderingsrapporter 6H, Hur han blev han hur hon blev hon, 2009 – 2010

1:1 Om projekt 6H	3
1:2 Om utvärderingsuppdraget	4
1:3 Resultat från arbetet med ungdomarna	4
1:4 Resultat vad gäller metod och metodik	6
1:5 Regional samverkan	8
1:6 Lärdomar från projektiden	8
1:7 Avslutningsvis	9

Avsnitt 2 - Utvärdering av projektet 6H, Hur han blev han hur hon blev hon, december 2009

2:1 Inledning	10
2:2 Om projektet 6H	12
2:3 Organisation och resurser för projektets genomförande	15
2:4 Projektets genomförande	21
2:5 Projektets måluppfyllelse	30
2:6 Rekommendationer	38
Bilaga Genomförda intervjuer	40
Bilaga Deltagarenkät	42

Avsnitt 3- Utvärdering av fördjupning av projektet 6H, Hur han blev han hur hon blev hon - april 2010

3:1 Inledning	44
3:2 Om projektet 6H	46
3:3 Metod och metodik	48
3:4 Beskrivning av genomförandet av kulturaktiviteterna	54
3:5 Reflektion	55
Bilaga Genomförda intervjuer	58
Om Splitvision Research	59

Avsnitt 1- Sammanfattning av utvärdering av projektet 6H, Hur han blev han hur hon blev hon, 2009 - våren 2010

April 2010

Utvärderingen är genomförd av Splitvision Research på uppdrag av Landstinget Sörmland

OM PROJEKTET 6H

Projektet 6H syftar till att utveckla nya metoder och metodik för att stimulera interkulturell dialog mellan ungdomar från "majoritets- respektive minoritetsbefolkningen" i Sörmland. Den övergripande tanken med projektet är att stimulera till interkulturell dialog genom att använda sig av kulturella aktiviteter.

Splitvision Researchs uppfattning är att 6H-projektet uppfyller syftet. Syftet är uppfyllt genom att man i projektet har testat och utvecklat metoder och metodik för att stimulera interkulturell dialog mellan ungdomar och aktörerna har i projektet fått möjlighet att, via fritidsgårdarna, pröva på att göra dessa verksamheter via kulturella aktiviteter (se *Resultat från arbetet med ungdomarna*).

Ordinarie projekt och fördjupningsprojekt

Projektet 6H (Hur han blev han hur hon blev hon) genomfördes i två steg. Projektet 6H påbörjades i maj 2009 och pågick till och med december 2009 och omfattade en regional samverkan mellan de deltagande kommunerna Eskilstuna, Flen, Katrineholm, Nyköping, Oxelösund och Trosa.

Ett fördjupningsarbete genomfördes under våren 2010. De kommuner som valde att arbeta med projektets fördjupningsarbete var Nyköping och Flen (fritidsgårdarna i Flen, Hälleforsnäs och Malmköping ingick).

Målgruppen

Målgruppen för projektet utgörs av ungdomar mellan 13 och 17 år. Deltagarna i projektet är ungdomar som finns i de olika kommunernas fritids- och ungdomsverksamheter eller föreningsverksamheter.

Ambitionen är att 50 % av målgruppen ska tillhöra en minoritetsgrupp. Ser vi till helheten i projektet (inte per respektive deltagande kommun) har de kvantitativa målen gällande andelen ungdomar i aktiviteter uppnåtts gällande fas 1 och 2 (under 2009). Det har dock skett vissa justeringar längs

projektets gång. Baserat på vad fritidsgårdsledarna har sagt och den samlade helhetsbilden vi har fått för hela projektet, har man (sett till helheten i projektet) nått upp till en fördelning som överensstämmer med hur det ser ut i demografin vad gäller majoritets- och minoritetsbefolkning, där ungefär tre fjärdedelar utgörs av majoritetsgrupp och en fjärdedel av minoritetsgrupp.

Minoritetsgruppskriterierna uppfylldes i projektets fördjupningsdel (under våren 2010).

OM UTVÄRDERINGSUPPDRAGET

Utvärderingen av projektet som pågick under 2009 genomfördes under perioden oktober-december 2009 av Splitvision Research i egenskap av oberoende, extern utvärderare. Utvärderingen genomfördes på uppdrag av Landstinget Sörmland Kultur & utbildning.

Utvärderingen under 2009 syftade till att se om och hur projektet har nått sina målsättningar samt synliggöra eventuella framgångsfaktorer eller hinder för framgång.

Syftet med utvärderingen under fördjupningsarbetet våren 2010 var att fånga deltagarnas upplevelse av sin egen process samt att illustrera och följa upp den metodik som används i projektet.

Denna skrift är en sammanfattning av följande rapporter:

- ▶ Utvärderingen av projektet 6H, Hur han blev han hur hon blev hon, 2009
- ▶ Utvärderingen av fördjupning av projektet 6H, Hur han blev han hur hon blev hon, våren 2010

RESULTAT FRÅN ARBETET MED UNGDOMARNA

Kort om de deltagande kommunernas aktiviteter inom 6H

I projektet samverkade fritidsgårdsledare från Eskilstuna, Flen, Katrineholm, Nyköping, Oxelösund och Trosa.

Under perioden september och december 2009 genomfördes ett stort utbud av kulturaktiviteter i de olika städerna. Valet av aktiviteter var till viss del olika i de olika städerna. Ett urval av dessa är:

- ▶ Utställning SMAL om hur vi uppfattar varandra och hur samhällets skönhetsideal präglar oss. Med gruppvisningar för fritidsgårdar, skolor, tjejgrupper och Klosters ungdomsverksamhet. (Eskilstuna)
- ▶ Ungdomar har arbetat med texter (hiphop workshop) på temat förebilder och föreställningar kring manligt och kvinnligt inom hiphop. De spelade in musiken de skrivit samt gjorde en video. (Flen)
- ▶ Genomförande av en kabaré-produktion på temat identitet och förebilder. (Katrineholm)
- ▶ Genomförande av föreställningen "Det här är nog inte för dig" (dans, teater). Ungdomar tillsammans med föreningen "Vad väntar du på?". (Nyköping)
- ▶ Genomförande av workshop, där ungdomar fick pröva att göra egna tryck på kläder (silkscreen workshop). (Oxelösund)
- ▶ Workshop om manga. Ungdomarna fick prova på att teckna manga utifrån diskussion kring hur manga som konstform uttrycker föreställningar om manligt och kvinnligt. (Trosa och Vagnhärad)

I projektet genomfördes det även aktiviteter där ungdomar från olika kommuner deltog, exempelvis en workshop på Åsa folkhögskola där ungdomar fick möjlighet att pröva på en kulturaktivitet, exempelvis streetdans, filmning, textskrivning.

På 6H:s webbplats kan ni se exempel på resultat av de aktiviteter som genomförts i projektet: www.projekt6h.se

Fördjupningsarbetet

Samtliga städer som ingick i fördjupningsarbetet valde att arbeta med *filmskapande* som kulturell aktivitet. I Flen, Hälleforsnäs och Malmköping skedde arbetet utifrån Tjejtorgsverksamheterna de har, där tjejerna diskuterade frågeställningar¹ som togs fram i projektet 6H under 2009. Diskussionerna filmades och genomfördes både på respektive fritidsgård som deltog samt gemensamt med tjejer från alla fritidsgårdar.

I Nyköping valde man att göra filmproduktionen med killar och tjejer var för sig. Före och efter skapandet av de kulturella produktionerna har dock

---

¹ Följande frågeställningar togs fram av omvärldskoordinatorn och projektledarna för 6H under 2009: Vad innebär det att vara kille idag?; Vad innebär det att vara tjej idag?; Vem vill jag vara?; Vem är jag?; Hur hittar man sin identitet?; Vilken roll spelar ens bakgrund?

killarna och tjejerna träffats gemensamt för att diskutera kring gemensamma frågeställningar som ledarna ställde. Efter filmerna var klara samlades tjejgruppen och killgruppen för att titta på de filmer de gjort samt för att diskutera hur de tänkt, vad de gjort och vad de ser för likheter och skillnader i arbetet och i filmerna.

För flera av deltagarna utgjorde aktiviteterna en rolig kulturaktivitet. *"Det är roligt med film."*

Det finns även deltagare som har börjat fundera och reflektera tack vare ledarnas frågor och det kreativa skapandet. *"Det är roligt att diskutera med andra. Jag gillar att få andras åsikter. Bra att få inspiration."*

Det finns deltagare som har kommit till steget där interkulturell dialog påbörjas. Deltagarna har reflekterat och skapat en kulturell produkt med budskap som de vill föra vidare. *"Vill man påverka kan man inte sitta på soffan"*.

RESULTAT VAD GÄLLER METOD OCH METODIK

Metodiken för att nå en interkulturell dialog kan kort beskrivas med en illustrativ tankemodell (*Process i fyra steg*) samt en modell för att skapa utrymme för en interkulturell dialog (*Utrymme för interkulturell dialog*).

Process i fyra steg

Som vi skulle vilja beskriva metodiken för att etablera en interkulturell dialog är dels en illustrativ tankemodell, där deltagarnas process sker i fyra steg. Notera att det, med undantag från steg 1, är abstrakta processer som avses (inre processer).

I **steg 1** utförs det en *kulturell aktivitet*, där syftet är att man genomför en kulturell aktivitet runt något specifikt tema eller ämne (exempelvis hur manliga och kvinnliga förebilder formar våra värderingar eller förebilder inom konsten).

I **steg 2** sker skapandet av den kulturella aktiviteten i möten mellan ungdomar (ungdomar med "svensk och utländsk bakgrund"). Med hjälp av ledarna har ungdomarna en dialog och pratar kring temat, vilket är tänkt att leda till att ungdomarna börjar fundera och reflektera (en tankeprocess påbörjas).

Steg 3 är en mer abstrakt nivå, där den interkulturella dialogen har tagit plats i deras medvetande och deltagarna börjar tänka utifrån en "interkulturell dialog". De har i den här processen börjat få en förståelse för

likheter och olikheter gällande kön, etnicitet och identitet som de agerar utifrån.

Steg 4 utgörs av de effekter som den igångsatta processen får. I detta steg syftas det till att deltagarna har fått en interkulturell förståelse som de agerar utifrån.

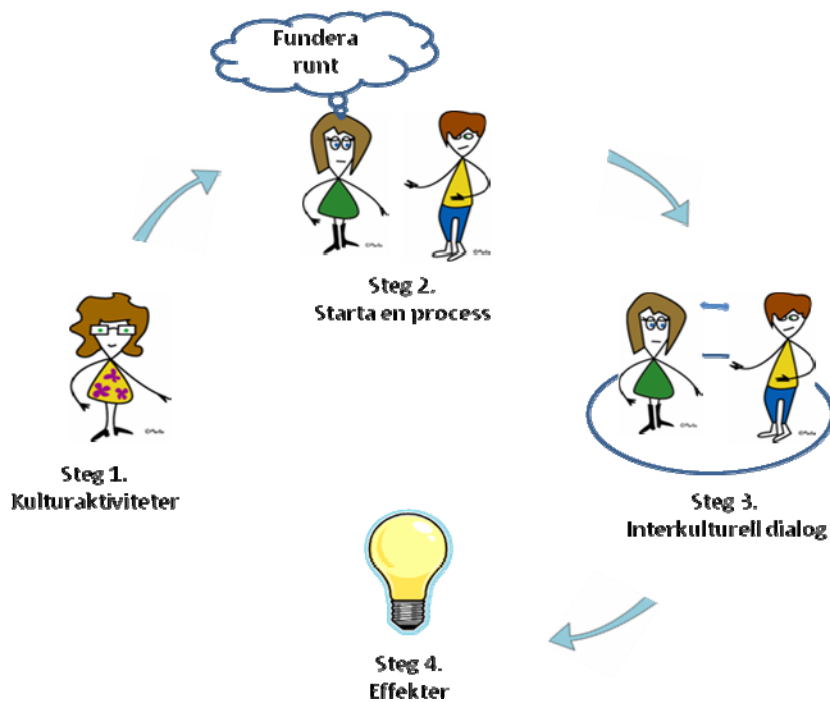

Illustration över processens olika steg i projektet.

Utrymme för interkulturell dialog

Med metoderna man använder sig av för att nå interkulturell dialog "skapas ett utrymme" där aktiviteterna kan äga rum (såväl tidsmässigt som tankemässigt). I det ovan nämnda utrymmet finns det möjlighet att få till en egen reflektion runt interkulturell dialog. Utrymmet kan skapas genom:

- ▶ att ledarna *ställer frågor* som hjälper deltagarna i deras process
- ▶ möten och *dialog* med andra ungdomar
- ▶ det *kreativa skapandet*

Även *tidigare egna erfarenheter* kan möjliggöra ett sådant här utrymme. Utrymmet kan skapas av en eller flera av ovanstående faktorer samtidigt.

REGIONAL SAMVERKAN

Detta projekt öppnar upp för regional samverkan. Projektet visar att det inte är vanligt med samverkan över kommunernas gränser. Det beror inte på att respektive kommun inte vill samverka, det beror på att varje kommun är fullt sysselsatt med att driva sin ordinarie verksamhet. Många av förvaltningscheferna nämner att det, för att få till ett naturligt utbyte, krävs fler samverkansmöjligheter och aktiviteter över kommungränserna framöver.

LÄRDOMAR FRÅN PROJEKTIDEN

Genom att projektet har haft många olika aktörer och det har varit kort om tid har projektet öppnat upp för många möjligheter till lärdomar.

Både i det ordinarie projektet och i fördjupningsarbetet har projektets aktörer uppfyllt syftena med projektet (se *Avslutningsvis*). I båda delarna av projektet har dock aktörerna upplevt att det har varit kort om tid.

Lärdomar som aktörerna ser att man kan ta med sig till framtida projekt är bland annat:

- ▶ att projekten planeras in i respektive kommuns verksamhet, inte att aktiviteterna förväntas genomföras ”utöver ordinarie verksamhet”
- ▶ att det är viktigt med tydliga roller (och specificering vad gäller hur mycket tid man förväntas lägga, vad som förväntas att man ska göra, vem som gör vad, när det ska göras samt vem som håller i vad)
- ▶ att projektet förankras ordentligt inför start och under projektets gång
- ▶ att projektets aktörer har en tydlig kommunikation

AVSLUTNINGSVIS

Som vi konstaterade inledningsvis ser vi att 6H-projektet uppfyller syftet då 6H:s aktörer fått möjlighet att, via fritidsgårdarna, pröva metodiken hur man kan stimulera interkulturell dialog mellan ungdomar. De har också fått pröva på att göra dessa verksamheter via kulturella aktiviteter. Under fördjupningsdelen under våren 2010 har man haft möjlighet att testa och förfina metoderna, vilket är positivt.

Det vi har reflekterat kring under processens gång är:

- ▶ Hur viktigt det är att det är tillräckligt många ungdomar som deltar (kritisk massa) för att en möjlighet till dialog ska kunna äga rum.
- ▶ Hur höjer man attraktionskraften så att det är ett tillräckligt stort antal ungdomar som deltar?
- ▶ Aktiviteterna som har genomförts har skett med ett mindre antal deltagare. En fråga att reflektera över är om det behövs andra former av stöd (från ledarna) om det i framtiden är fler som deltar?

Skapande tar tid

Bedömer vi aktiviteterna som har genomförts (både under 2009 och i fördjupningsdelen av projektet) har man satt målen för högt när det gäller att kunna uppskatta effekten som de här aktiviteterna rimligtvis kan ha för deltagarna för den korta tidsperioden.

Ser vi däremot till hur projektets metodik fungerar för att nå en interkulturell dialog är vår inställning att det krävs att aktiviteterna genomförs under en längre tidsperiod, där det kreativa skapandet och tankeprocessen ges den tid som krävs för att deltagarna ska nå steg 2 och 3 i processen.

Som Splitvision Research ser det är konceptet och upplägget med att göra korta, intensiva aktiviteter framgångsrikt. Vi tror dock inte att det räcker att medverka i en sådan aktivitet för att deltagarna ska kunna komma till steg 3 i den interkulturella processen. Med utgångspunkt från de ungdomar vi har intervjuat och de aktiviteter vi har tagit del av är vår slutsats att det för de flesta ungdomar krävs att de deltar i flera sådana olika aktiviteter under ett halvårs eller ett års tid för att de ska kunna göra det.

Avsnitt 2 - Utvärdering av projektet 6H, Hur han blev han hur hon blev hon, 2009

December 2009

Utvärderingen är genomförd av Splitvision Research på uppdrag av Landstinget Sörmland

KAPITEL 1

INLEDNING

Utvärderingsuppdraget

Utvärderingen av projektet genomförs under perioden oktober-december 2009 av Splitvision Research i egenskap av oberoende, extern utvärderare. Utvärderingen genomförs på uppdrag av Landstinget Sörmland Kultur & utbildning.

Syfte med utvärderingen

Uppdraget omfattar en extern utvärdering av projektet 6H. Utvärderingen syftar till att se om och hur projektet har nått sina målsättningar samt synliggöra eventuella framgångsfaktorer eller hinder för framgång.

Metod

En kombination av kvantitativa och kvalitativa metoder har använts i utvärderingen:

- ▶ **Dokumentationsanalys.** Då en stor del av projektet redan hade genomförts före det att utvärderingen påbörjades, utgör en viktig del av utvärderingsarbetet analys av befintlig dokumentation. Dokumentstudier har använts både för att få en helhetsbild av bakgrund och arbete i projektet, samt som en del i analysen av resultat och måluppfyllelsen. När det gäller vilken sorts dokumentation som har granskats, se Bilaga.
- ▶ **Dokumentärfilmsanalys.** Som ett innovativt sätt att dokumentera projekt har en filmare dokumenterat utvalda möten och aktiviteter längs projektets gång. I utvärderingen har vi granskat ett urval av det filmade dokumentationsmaterialet av möten, aktiviteter och föreställningar som har genomförts under projektets gång.

- ▶ **Semistrukturerade djupintervjuer** har genomförts med omvärldskoordinator och filmare. Frågor har ställts utifrån projektets genomförande och syftet med utvärderingen och följdfrågor har växt fram under intervjuernas gång. Utan att ge avkall på att få svar på de frågor som finns i strukturen, ger vi i semistrukturerade intervjuer utrymme för att följa den beskrivning och fördjupning som den intervjuade ger. Styrkan med att använda semistrukturerade intervjuer är att systematiskt få svar på de förutbestämda frågor som behövs, men också att få svar på frågor som man i förväg inte hade kännedom om som viktiga att följa upp.
- ▶ **Telefonintervjuer** har genomförts med semistrukturerad metodik, med projektledarna, fritidsgårdsledare i respektive kommun, förvaltningschefer i respektive kommun och workshopledare för textskrivning. Syftet med intervjuerna var främst att få de intervjuades bild av vad samarbetet mellan aktörerna består av och hur det fungerar i dagsläget. Intervjuerna genomfördes i form av en dialog kring ett antal frågeställningar.
- ▶ **Deltagande observationer.** Vi har genomfört deltagande observationer på Flens fritidsgård i samband med att vi genomförde kortare intervjuer med några av ungdomarna på fritidsgården som varit med i 6H-aktiviteter. Vi var även med på Trosa fritidsgård, där vi fick träffa de ungdomar som deltagit på pröva-på-dagen på Åsa folkhögskola. Styrkan med att använda deltagande observationer är att få en närhet, helhet och förståelse för hur projekt och aktiviteter har genomförts.
- ▶ **Deltagarenkät.** Ungdomar i varje kommun som har varit med i 6H:s aktiviteter har, med hjälp av fritidsgårdsledarna, fått möjlighet att besvara en enkät som Splitvision Research har gjort. På grund av lågt svarsdeltagande går det inte att göra en kvantifiering av resultatet. Svaren från enkäterna har delvis kunnat användas som en del i att förstå hur aktiviteterna har genomförts och fallit ut (dock inte som vi hade tänkt ursprungligen).

För en komplett fördelning av vilka som har intervjuats, se Bilaga. Urvalsprocessen för vilka som ska intervjuas, har genomförts i samråd med omvärldskoordinatören.

För att kunna säkerställa våra slutsatser har vi sett om likvärdigt resultat framkommer ur olika material, så kallad *triangulering*.

Disposition

Rapporten inleds med *Förord* och *Sammanfattning* av projektet som helhet och dess måluppfyllelse. Därefter följer *Rekommendationer*, där vi rekommenderar en förlängning av projektet. Kapitel 1 *Inledning* tar upp kort om utvärderingsuppdraget, om tillvägagångssätt i utvärderingen samt

läsanvisningar för rapporten. I kapitel 2 *Om projektet 6H* presenteras kort projektet och dess syfte. Kapitel 3 *Organisation och resurser för projektets genomförande* presenterar projektets organisation, resurser och samverkanspartner. I kapitel 4 *Projektets genomförande* redovisas projektets arbetsprocesser och i kapitel 5 *Projektets målpuppfyllelse* granskas projektets målpuppfyllelse.

Varje kapitel avslutas med en kort sammanfattning. I bilaga i slutet av denna rapport redovisas vem som har intervjuats och vilken sorts projektdokumentation vi har fått tillgång till samt den deltagarenkät som Splitvision Research gjort som ungdomarna har fått besvara.

I rapporten nämns befattningar

Det är enskilda individers arbetsinsatser och engagemang som ligger bakom att projektet har nått dit det har nått. Vi har dock valt att i rapporten redovisa befattningar och inte namn på personer.

KAPITEL 2

OM PROJEKTET 6H

Projektets syfte

Projektet 6H (Hur han blev han hur hon blev hon) syftar till att utveckla nya metoder för att stimulera interkulturell dialog mellan ungdomar från "majoritets- respektive minoritetsbefolkningen" i Sörmland.

I ansökan framgår det att man med projektet önskar hitta "ny metodik för integrationsarbete och att öka kunskapen om och ömsesidig respekt och förståelse för hur våra manliga och kvinnliga förebilder formar våra värderingar och hur dessa delvis styrs av vårt kulturella bagage."

I projektet önskar man också "pröva och utveckla metoder för att använda/föra in andra/nya/kompletterande förebilder som står att finna inom konsten ur ett brett perspektiv."

Med projektet önskar man nå en förbättrad regional samverkan runt ungdomsfrågor och interkulturella frågor.

Projektets struktur

I projektet deltar Eskilstuna, Flen, Katrineholm, Nyköping, Oxelösund och Trosa. Landstinget Sörmland Kultur & utbildning är projektägare. Projektet delfinansieras av Europeiska Integrationsfonden.

Syfte med projektet 6H

- ▶ Att utveckla nya metoder för att stimulera interkulturell dialog mellan ungdomar från "majoritets- respektive minoritetsbefolkningen" i Sörmland.
- ▶ Att hitta ny metodik för integrationsarbete.
- ▶ Att öka kunskapen om hur våra manliga och kvinnliga förebilder formar våra värderingar och hur dessa delvis styrs av vårt kulturella bagage.
- ▶ Att öka ömsesidig respekt och förståelse för hur våra manliga och kvinnliga förebilder formar våra värderingar och hur dessa delvis styrs av vårt kulturella bagage.
- ▶ Att pröva att utveckla metoder för att använda kompletterande förebilder som står att finna inom konsten ur ett brett perspektiv.
- ▶ Förbättrad regional samverkan kring ungdomsfrågor och integrationsfrågor.

Det finns en samverkansgrupp (Omvärldsgrupp) bestående av förvaltningschefer inom Kultur & fritid från respektive i projektet deltagande kommun (och även Vingåker, Gnesta och Strängnäs) samt Landstinget Sörmland Kultur & utbildning. I denna grupp har en omvärldskoordinator anställts med syfte att vara idégivare till den sortens projekt som 6H utgör samt att ansöka om projektmedel. Omvärldskoordinatoren har på uppdrag av Omvärldsgruppen initierat 6H och projektet är ett av de första som har tagits fram i deras regi.

Deltagarna - målgruppen

Målgruppen utgörs av ungdomar mellan 13 och 17 år. Deltagarna i projektet är ungdomar som finns i de olika kommunernas fritids- och ungdomsverksamheter eller föreningsverksamheter.

Ambitionen är att 50 % av målgruppen ska tillhöra en minoritetsgrupp.

Deltagande kommuner i 6H

- ▶ Eskilstuna
- ▶ Flen
- ▶ Katrineholm
- ▶ Nyköping
- ▶ Oxelösund
- ▶ Trosa

samt Landstinget Sörmland

Planerat genomförande av projektet

6H startade i maj 2009. Enligt projektplanen var det ursprungligen tänkt att:

1. Under projektets första fas skulle det genomföras *interkulturell dialog* om manliga och kvinnliga förebilder (fas 1).
2. I den andra fasen (fas 2) skulle det genomföras *produktionsarbete* tillsammans med de grupper av ungdomar som identifierats i fas 1 som potentiella deltagare.

Som Splitvision Research ser det, och som projektkoordinatören framhåller, har aktiviteterna på vissa ställen pendlat mellan fas 1 och 2. I vissa fall har fritidsgårdsledarna fått börja om med rekryteringen genom att det i vissa aktiviteter har varit svårt att få någon kontinuitet med deltagare och genom att vissa aktiviteter inte har blivit av som tänkt. Alla deltagande kommuner har inte genomfört fas 2² och vissa kommuner har ibland genomfört faserna parallellt med varandra.

Sammanfattningsvis

Ser vi till projektet som helhet, har de syften som satts upp för projektet uppnåtts. Däremot har inte alla kommuner som deltar i projektet genomfört både fas 1 och fas 2 och vissa kommuner har ibland genomfört faserna parallellt med varandra (se kapitel 5 Projektets måluppfyllelse).

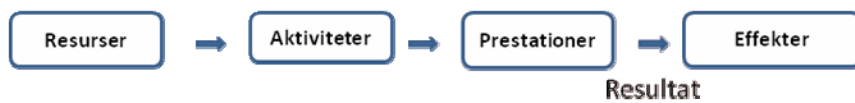
Målgruppen stämmer åldersmässigt. I vissa av de deltagande kommunerna finns dock inte det inslag av mångfald av deltagare som var tänkt från början (ambitionen var att 50 % av målgruppen skulle tillhöra en minoritetsgrupp). Detta på grund av att projektet har haft kort om tid, inte har varit ordentligt förankrat samt att vissa av de medverkande fritidsgårdarna (eller den demografiska profilen i kommunen) inte har en

² Oxelösund och Trosa har inte genomfört aktiviteter i fas 2.

blandning av ungdomar hos sig med både svensk och annan etnisk bakgrund.

Programlogiken i projektet (se illustration nedan) har varit att i syfte att ungdomarna ska få en ökad förståelse för värdet av interkulturell dialog och få respekt för olika värdegrunder (**effekten**), har projektets aktörer genomdrivit ett antal kulturella aktiviteter (**aktiviteter**), där ungdomarna har fått reflektera runt 6H:s teman (**prestationer**). De **resurser** som har använts för att bedriva de här kulturaktiviteterna är bland annat fritidsgårdar, fritidsgårdsledare och workshopledare.

Illustration över Programteoretisk modell.

KAPITEL 3

ORGANISATION OCH RESURSER FÖR PROJEKTETS GENOMFÖRANDE

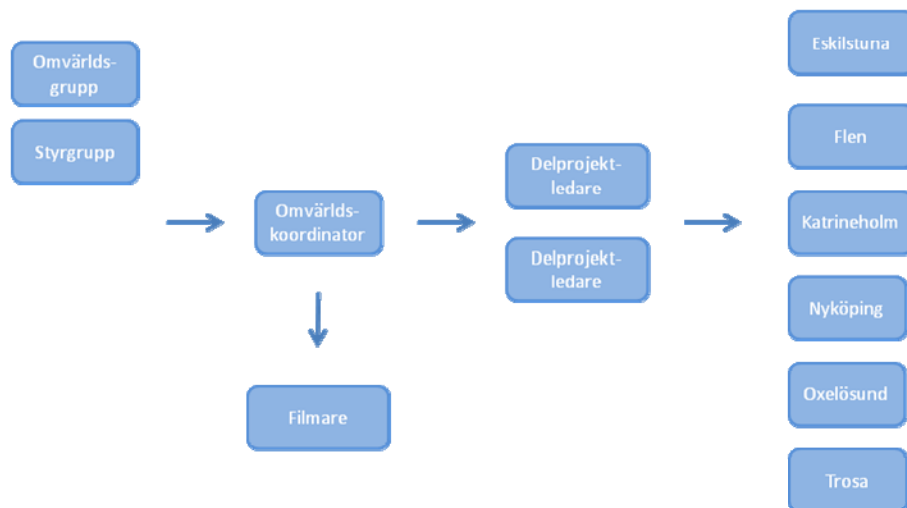
Projektets organisation

Landstinget Sörmland är projektägare. I projektet deltar Eskilstuna, Flen, Katrineholm, Nyköping, Oxelösund och Trosa.

Projektets idé kommer från Omvärldsgruppen som har som syfte att samverka gällande kultur- och fritidsfrågor. Omvärldsgruppen består av förvaltningschefer inom Kultur & fritid från respektive i projektet deltagande kommun (och även Vingåker, Gnesta och Strängnäs) samt Landstinget Sörmland Kultur & utbildning.

Projektet drivs av en omvärldskoordinator samt två projektledare. Omvärldskoordinatorn stämmer av projektet med en styrgrupp (och omvärldsgruppen).

I projektet verkar även en filmare som ska dokumentera delar av arbetet i projektet.

Projektet 6H kom igång snabbt. Omvärldsgruppen gjorde ett aktivt val att genomföra projektet trots en snäv tidsram. Detta bestämdes bland annat för att Omvärldsgruppen tyckte att det var ett spännande projekt och att de ville prova på att arbeta i utvecklingsprojekt med regional samverkan.

Omvärldskoordinator

Omvärldskoordinatorn är den som håller i och ansvarar för projektet gentemot projektägaren, Landstinget Sörmland.

Omvärldskoordinatorn ska stötta projektledarna med en tjänst på 30 %. Hon ansvarar ytterst för alla kontakter med finansiärer av projektet, det regionala samverkansperspektivet på ledningsnivå samt redovisning av projektet.

Omvärldskoordinatorns uppgift är inte att driva projekt, men sedan augusti har hon, på Omvärldsgruppens uppdrag, gått in med mer tid i projektet 6H för att kunna "styra upp" processerna i projektet. Både fritidsgårdsledare och förvaltningschefer omnämner omvärldskoordinatorns insatser i positiva ordalag.

Projektledare

Enligt projektansökan är de två *projektledarna* (två deltider) ansvariga för projektets genomförande. De deltar i förberedelsearbetet gällande aktiviteterna i kommunerna och de ansvarar för att dokumentationsarbetet genomförs och samlas in. Projektledarna ska facilitera för fritidsgårdsledarna (de ska förse fritidsgårdsledarna med marknadsföringsmaterial och möjliggöra så att det går att genomföra aktiviteter) och kommunicera med omvärldskoordinatorn.

Från början arbetade projektledarna efter en tematisk indelning. I september bestämdes det att de skulle arbeta utifrån en geografisk indelning, detta i syfte att underlätta i kommunikationen gentemot fritidsgårdsledarna (se även Kapitel 4 *Projektets genomförande*).

Fritidsgårdsledare

Varje *fritidsgårdsledare* i respektive kommun ansvarar för att aktiviteterna genomförs i kommunen. Det huvudsakliga ansvaret att locka ungdomar till respektive workshop ligger på fritidsgårdsledarna.

Filmare

Eftersom processerna i fas 1 sågs som grundläggande för hur arbetet skulle kunna utvecklas i fas 2 i projektet, bedömdes det, i projektansökan, som värdefullt att låta en filmare dokumentera delar av arbetet. Dels för att få dokumentation, dels för att (om materialet håller och de medverkande samtycker) kunna redigera materialet till kortare dokumentärfilm för spridning av projektet.

Då projektgruppen valde att utveckla filmdokumentationen och göra den publiceringsbar på webbplatsen (se *Webbplats*), utökades filmarens tjänst för att detta skulle kunna realiseras.

Styrgrupp

Det finns inte någon *styrgrupp* för projektet. Däremot finns det en central styrgrupp på ledningsnivå som ska stödja omvärldskoordinatorns arbete i stort. Det är även tänkt att frågor om 6H kan tas upp i denna styrgrupp eftersom det är en del av omvärldskoordinatorns tjänst. Fram till september har omvärldskoordinatorn stämt av med respektive styrgruppsmedlem enskilt, då styrgruppsmedlemmarna har haft svårt att avsätta tid för möten. Det är först efter sommaren, då styrgruppen omorganiserades, som den har fungerat. Idag utgörs styrgruppen av tre personer (representant från Landstinget Sörmland, förvaltningschef från Eskilstuna samt Trosa).

Omvärldsgrupp

6H har varit väl förankrat vad gäller engagemang från *Omvärldsgruppens* deltagare. Omvärldsgruppen omfattas av förvaltningscheferna inom Kultur & fritid från respektive deltagande kommun (och även Vingåker, Gnesta och Strängnäs) samt representant från Landstinget Sörmland Kultur & utbildning. De finns egentligen inte med i projektorganisationen för 6H, men då projektet genomförs på uppdrag av dem, har omvärldskoordinatorn hållit denna grupp informerad om projektets fortskridning.

Resurser

I projektansökan beskrivs det att man i möjligaste mån avser använda befintliga resurser som finns inom ramen för de samverkande enheterna eller i deras nätverk. Indirekt har projektet haft en kommunikation med dessa enheter. Däremot har de inte nyttjats som resurser i projektet för att genomföra aktiviteter. Istället har dessa tjänster delvis upphandlats.

Vad vi har sett har följande pedagoger aktivt kopplats in till 6H för att kunna genomföra aktiviteter och workshops:

- ▶ Gimi Hasi rap-artist (text och musik) har genomfört aktiviteter i Flen, Katrineholm och Oxelösund.
- ▶ Streetdansare på Åsa folkhögskola har genomfört aktiviteter i Flen, Hälleforsnäs och Malmköping (Yoel Svensén och Jörgen Vidler).
- ▶ Mangatecknare Esbjörn Jorsäter har genomfört aktivitet i Trosa.
- ▶ Konstnärer från Formverk har genomfört aktivitet i Oxelösund (Stina Pehrsson och Niclas Hallberg).
- ▶ Konstnär Lars-Erik Wahlberg har verkat i samband med SMAL-utställningen i Eskilstuna.
- ▶ Kompani 2 har genomfört dansworkshop i Eskilstuna (Mira Mutka och Jannine Rivel).
- ▶ Bilge Dogan, dj från Eskilstuna har varit dj vid invigningen av SMAL-utställningen samt vid avslutningsevenemanget i Flen.
- ▶ Filmare Per Carlesson, skrivarkurslärare Janne Johansson och ovan nämnda streetdansare har genomfört aktivitet på Åsa folkhögskola.
- ▶ Föreläsningar för gymnasieelever i Katrineholm med Carl-Martin Wikingsson som är kompositör, sångare och lärare, estradpoeterna

Johanna Koljonen och Oskar Hanska samt Anna-Karin Linder som är teaterpedagog, sexualupplysare, dj, folkmusiksångare, författare och lajvarrangör.

Webbplats

Först var det tänkt att webbplatsen för 6H skulle vara en informations-spridnings- och marknadsföringskanal och en bas för webbplatsen togs fram av en av projektledarna. Halvvägs i det arbetet såg projektgruppen att webbplatsen framförallt kommer att vara ett sätt för dem att sprida erfarenheter och idéer för hur man kan arbeta med kulturellt skapande för att stimulera till interkulturell dialog (framförallt efter att projektet avslutats), och med det såg de att andra krav ställs på webbplatsen. Projektgruppen valde därför att utveckla filmdokumentationen och göra den publiceringsbar på webbplatsen.

Intern utvärdering

Respektive projektledare har löpande lämnat rapporter till omvärldskoordinatorn som rapporterar till ESF. Projektledarna har skrivit lägesrapporter varje månad, projektdagbok varje vecka samt en kortare rapport efter varje aktivitet som genomförts.

Utvärdering av deltagare genom enkät

För att kunna utvärdera effekterna sett till målgruppen var ambitionen att låta ungdomarna besvara en enkät efter varje genomförd aktivitet. Denna enkät har besvarats av ett sextiototal ungdomar, där majoriteten (52 av 60) utgörs av besökande ungdomar till SMAL-utställningen i Eskilstuna. Enkät svar gällande övriga aktiviteter i 6H har ej genomförts. Av denna anledning finner vi det svårt att få en heltäckande bild av svaren.

Dokumentärfilm

I dokumenteringen av projektet har man varit innovativ och filmat delar av processen i projektet. Detta har varit till stor hjälp för oss när vi ska utvärdera det som har skett i projektet.

Dokumentering av projektet

Några av förvaltningscheferna uppger att de har upplevt att den ekonomiska redovisningen har varit otydlig. Var man är och hur mycket man budgetmässigt har kvar att röra sig med ser de har varit otydligt och de har efterfrågat tydligare roller och beslutsled (vem beslutar vad som får göras).

Några av förvaltningscheferna nämner även att det uppstår en "kulturkrock" gällande vilken form av skriftlig rapportering som önskas. Omvärldsgruppen önskar ha korta sammanfattande rapporter som snabbt ger en överblick. De rapporter som skrivits inom 6H är dock, enligt några av

förvaltningscheferna, sådana som ESF efterfrågar (mer innehållsrika, omfattande och nyanserade).

Samverkansparter

Samverkansparterna utgörs av de sex kommuner som bedriver direkt projektarbete. Nedan beskrivs kort kontexten i respektive kommun.

Kontexten för de medverkande kommunerna ser olika ut. Som vi har fått det beskrivet för oss är *Eskilstuna* och *Flen* mer mångkulturella områden, med en blandning av ungdomar med svensk bakgrund och invandrabakgrund. Dessa medverkande fritidsgårdar beskrivs ha stadiga verksamheter med många ungdomar.

Katrineholm och *Oxelösund* beskrivs som kommuner med få ungdomar i den kommunala fritidsverksamheten. Katrineholm beskrivs ha en jämn blandning mellan killar och tjejer. Fritidsgårdsverksamheten ligger i ett område där majoriteten har en svensk bakgrund. Våren 2010 är det tänkt att Katrineholms fritidsgårdsverksamheter ska flyttas till nya lokaler (ett gammalt lokstall som ska göras om till ungdomskulturhus). Oxelösund beskrivs som en bruksort som har en blandning av ungdomar med svensk bakgrund och invandrabakgrund.

Trosa (och Vagnhärad) beskrivs som att de mest har ungdomar med svensk bakgrund i sina fritidsgårdsverksamheter och i kommunen generellt. En typisk besökare beskrivs vara en kille i åldern 13-17 år. Däremot har Trosa kommun en ambition av att öka flyktingmottagandet framöver. En av anledningarna till kommunens deltagande i samverkansprojektet är att vid ett framtida ökat flyktingmottagande ska integrationen gå så bra som möjligt.

Fritidsgården Aktionskammaren ligger i centrala Nyköping. I *Nyköping* drivs de flesta fritidsgårdar i föreningars regi på uppdrag av kommunen. Nyköping har fritidsgårdar i olika områden (i några områden bor det främst ungdomar med invandrabakgrund och i andra bor det främst ungdomar med svensk bakgrund).

Sammanfattningsvis

Projektet har en bra struktur. Det har dock framkommit att det stundtals har varit kontraproduktivt att ha två projektledare på halvtid. Den ursprungliga planen med att projektledarna fördelade arbetet utifrån en tematisk indelning har upplevts som kommunikationsmässigt svår av många fritidsgårdsledare. Med den geografiska indelningen har fritidsgårdsledarna upplevt att kommunikationen har blivit bättre.

Som utvärderare kan vi se att vissa delar av projektledarnas verksamhet har varit tungrodd. Orsakerna till detta får vi olika beskrivningar till beroende på vem som tillfrågas. Men samtliga intervjuade beskriver att det har varit rörigt i projektet och flertalet av de intervjuade fritidsgårdsledarna och

förvaltningscheferna beskriver att omvärldskoordinatorn har gått in och styrt upp projektet. Att hitta anledningar till varför det inte har fungerat ser vi inte har något konstruktivt syfte. Däremot kan vi se att dessa skeenden har gett en bra lärprocess och att omvärldskoordinatorn och projektledarna på ett konstruktivt sätt har tagit tag i problematiken.

Splitvision Researchs upplever att kännedomen om omvärldskoordinatorns roll i projektet inte har nått ut till alla förvaltningschefer och fritidsgårdsledare. Det har ibland ställts mer förväntningar på omvärldskoordinatorns delaktighet än vad hennes roll i projektet avser.

Det faktum att det inte har funnits en styrgrupp i 6H, ser vi inte har påverkat projektets utförande eftersom omvärldskoordinatorn har hållit i projektet och ändå har haft en styrgrupp att stämma av hela sitt arbete med. Däremot kan det faktum att styrgruppen inte hade några gemensamma möten under våren ha påverkat projektets arbete (vad gäller initiativkraft och utfall).

Det finns en diskrepans mellan å ena sidan hur vissa förvaltningschefer ser på vem som har ansvar för att förutsättningar finns och att genomförande av aktiviteter i projektet blir av (där de ser att alla förvaltningschefer i projektet har ansvar) och å andra sidan hur vissa förvaltningschefer samt flertalet fritidsgårdsledare ser att det är projektgruppen med omvärldskoordinatorn i spetsen som har ansvar. Denna diskrepans utgör en del i de missförstånd och kommunikationsmissar som var i början av projektet.

När det gäller intern utvärdering har projektet ett väl utarbetat upplägg och en bra struktur för intern reflektion för projektledarna som har gjort att omvärldskoordinatorn fått bra insikt i vad som händer.

Att ha dokumentärfilmning i projektet ser vi som positivt och det är bra att det inte bara är aktiviteter som har filmats utan även möten (processer i projektet). Detta ger möjlighet att gå tillbaka och analysera i senare skeden.

När det gäller deltagarenkäten som genomförts av projektgruppen, är tanken att den ska ge en bild av varje aktivitet för se vad aktiviteterna har gett ungdomarna samt att den ska ge en kvantifiering av hur de olika aktiviteterna leder till olika effekter. För att man ska kunna använda och analysera enkätmaterialen måste enkäten göras för samtliga aktiviteter. Då majoriteten av enkätsvaren (52 av 60) kommer från ungdomar som har besökt SMAL-utställningen går ovanstående inte att uppfylla.

Sett till deltagarenkäten, är det viktigt att det från början förankras med personal och deltagare att en uppföljning ska genomföras. Genomförs en aktivitet måste den följas upp direkt.

KAPITEL 4

PROJEKTETS GENOMFÖRANDE

Övergripande nivå

Tanken var att man skulle ha en uppstartsfas i projektet (fas 1) för att locka en bredare grupp av ungdomar. I fas 1 skulle ungdomarna få möjlighet att pröva på olika verksamheter. Därefter skulle mer fördjupade aktiviteter genomföras med ett mindre antal intresserade ungdomar.

I fas 1 introducerar projektet nya metoder för att stimulera interkulturell dialog mellan ungdomar i kommunerna i Sörmland och i fas 2 ges ungdomar möjlighet att med egna erfarenheter och egen kreativ kraft skapa en produkt på temat manliga och kvinnliga förebilder i interkulturell dialog.

Projektets faser

- ▶ Startfas. Projektet har delvis nått dit man önskade. Projektet kom igång snabbt, lite för snabbt enligt vissa av de medverkande fritidsgårdsledarna, då de menar att projektet kunde ha förankrats bättre.

I mitten av maj genomfördes ett uppstartsmöte på Södertuna Slott med fritidsgårdsledare från de deltagande kommunerna. På detta möte arbetade man konkret med processen för att de medverkande själva skulle få känna på processen. Detta mottogs med blandade reaktioner. Några av deltagarna efterfrågade mer konkret information kring vad de skulle göra i projektet.

- ▶ Sommarperiod. Under sommaren var fritidsgårdarnas verksamhet begränsad. Under denna fas arbetade projektledarna med att bland annat ta fram förslag till workshops och tryckt material.
- ▶ Fortsättningsfas. I augusti påbörjades nästa fas där projektledarna fortsatte att arbeta med det de arbetat fram under sommaren.

I början av september hade omvärldskoordinatorn, projektledarna, fritidsgårdsledare och personal från Åsa folkhögskola en konferens på Åsa folkhögskola. Syftet var dels att diskutera höstens aktiviteter (få med kommunerna i projektet än mer efter sommarens uppehåll) och dels att planera inför workshopen som skulle äga rum på Åsa

folkhögskola den 26 september (där ungdomar skulle få möjlighet att pröva på en kulturaktivitet, exempelvis streetdans, filmning, textskrivning).

Under september månad gick omvärldskoordinatorn, efter det att fritidsgårdsledarna lyft att kommunikationen fungerade dåligt och att det var röriga arbetsprocesser, in och styrde om processen för att projektet skulle kunna nå dit det behövde. Som koordinatör såg det var det mycket fokus på att genomföra kulturaktiviteter och det saknades en processorientering (lite interkultur och mycket kultur). Det hade även kommit signaler från fritidsgårdsledare och chefer om att kommunikationen mellan projektledare och fritidsgårdsledare inte fungerade. Efter uppstramningen har projektet börjat visa resultat.

- ▶ Genomförande- och slutförandefas. Denna fas handlar om genomförande av aktiviteter ute i kommunerna. Man är i skrivande stund i slutet av denna fas.

Det vi kan se är att innan förändringen genomfördes i september, var det i arbetsprocessen en stress över att komma igång. Det var en otydlig rollfördelning, där flera av aktörerna i projektet uppger att de hade oklara förväntningar på varandra och att de har kommunicerat förbi varandra. Efter förändringen har saker fallit på plats. Det har blivit tydligare roller och en tydligare kommunikation med dialog mellan projektledare och fritidsgårdsledare och mellan projektledare och omvärldskoordinator.

Hade man haft möjlighet att ge processen mer tid, hade troligtvis projektledare och projektkoordinatör sett att projektplanen hade ett språk som var otydligt för fritidsgårdsledarna och de hade tidigare upptäckt att fritidsgårdsledarna inte kände sig delaktiga i processen gällande vilka aktiviteter som skulle genomföras.

Anpassning efter lokala förutsättningar

Vissa ändringar har gjorts i projektet. Man har anpassat projektet mer efter lokala förutsättningar. Att endast arbeta i regionala grupper som det var tänkt från början ändrades exempelvis längs projektets gång. Det finns dock regionala inslag i projektet, där workshopdagen den 26 september på Åsa Folkhögskola är ett exempel. Här fick ungdomar från Trosa, Vagnhärad, Katrineholm, Flen och Hälleforsnäs mötas för att skapa dans, texter, film och musik.

Projektledarnivå

Från början arbetade projektledarna efter en tematisk indelning kring vad de arbetade med. Efter sommaren bestämdes det att de skulle arbeta efter en geografisk indelning, detta i syfte att underlätta i kommunikationen gentemot fritidsgårdarna.

Det första arbetssättet upplevdes som rörigt av många av fritidsgårdsledarna. Flera av dem menar att kommunikationen mellan dem och projektledarna har speglats av otydliga roller och missförstånd.

Även projektledarna har upplevt att vissa saker i arbetsprocessen har varit otydliga. Att de inte har haft befogenheter och kommunikationen med omvärldskoordinatören har ibland upplevts som oklar.

Rekrytering av workshopledare

Projektledarna tog fram ett utbud av workshopledare som fritidsgårdsledarna kunde kontakta. Fritidsgårdsledarna upplevde dock att projektledarna inte drev processen och att mycket av arbetet i projektet hamnade på dem.

Frågor att arbeta vidare med

Omvärldskoordinatören och projektledarna tog fram ett antal frågor³ om identitet och förebilder som till viss del har använts i projektets dialoger och aktiviteter. Främst har projektledare och filmare använt dem vid genomförande av vissa intervjuer med ungdomar i dokumentationen av projektet. Detta är dock något som har potential att vidareutvecklas och förenklas så att man kan nå fram till ungdomarna än bättre.

Kommunnivå

Fritidsgårdsledarna ska se till att projektet når ut till ungdomarna och att aktiviteter genomförs.

Det har bitvis varit en otydlig kommunikation i projektet. Några fritidsgårdsledare upplever att, att det var sega beslutsprocesser, otydliga roller gällande vem som ska göra vad i projektet och att projektledarna hade svårt att återkoppla till dem.

Efter det att projektkoordinatören organiserade om hur projektledarna ska arbeta, skedde en vändning i kommunikationen mellan projektledare och projektkoordinatören och projektledare och fritidsgårdsledare. I samband med denna förändring blev det en tydligare kommunikation, där mer av dialogen utgick från fritidsgårdarnas genomförande av projektet.

Bättre förankring efterfrågas

Resultatet som helhet har blivit bra i projektet. Men genom att det inledningsvis inte har varit ordentligt förankrat i alla kommuner har det blivit ett onödigt tungt jobb, där projektkoordinatören har fått gå in och förankra under projektets gång.

---

³ Det var bland annat: Vem är jag? Vem vill jag vara? Vad innebär det att vara tjej idag? Att vara kille? Hur hittar man sin identitet? Vilken roll spelar ens bakgrund?

Några av förvaltningscheferna menar att förvaltningscheferna i respektive kommun kunde ha gjort mer för att stötta förankringsprocessen. Cheferna kunde ha fångat upp bättre så att de som arbetar på fritidsgårdarna hade fått en bättre bild av vad projektet handlar om och syftar till.

Genom att det inte var ordentligt förankrat upplever vissa fritidsgårdsledare att de har fått ett projekt på halsen (trots att det ligger i kommunernas ambition att arbeta med det här). Bakgrunden till att det inte har blivit förankrat är att projektet kom igång snabbt och att omvärldsfaktorer har påverkat. Förvaltningscheferna har fått lägga tid på krisberedskap, tid som man annars kanske hade kunnat sätta av för att förankra projektet.

Mer tid på implementering i början av projektet

Som vi har förstått arbetsmiljön på fritidsgårdar arbetar en stor del av personalen några få timmar per vecka. Några av dem som har varit med i projektet arbetar till exempel 12 timmar i veckan på fritidsgården. Genom att det är få timmar och på kvällstid (och genom att många bland fritidsgårdspersonalen arbetar per timme och att många fritidsgårdar har arbetsmöten en gång per månad) så kräver verksamheten planering och framförhållning. Ska man ha möjlighet att implementera ett projekt som 6H, måste det arbetas mycket i början och med lång framförhållning så att respektive kommun hinner arbeta in projektet i sin takt.

Deltagare

Övervägande delen av ungdomarna som har varit med i olika aktiviteter i 6H verkar uppskatta aktiviteterna. Av de 60 ungdomar som har besvarat den interna enkäten⁴ som projektgruppen delade ut till deltagarna, uppger fem av tio (29 personer) att de skulle kunna *rekommendera aktiviteten de deltog i till andra*, tre av tio uppger att de *kanske skulle göra det* och två av tio uppger att de *inte skulle göra det*.⁵

Tre av tio uppger att de blev *intresserade av att pröva mer* (18 personer), nästan fem av tio uppger att de *kanske blev det* och nästan två av tio att de *inte blev det*.

Ett flertal av aktiviteterna i projektet har tänjt på ungdomarnas komfortzoner. Några av fritidsgårdsledarna uppger att de indirekt kan se att det är en process som påbörjats hos ungdomarna med reflektion kring värdegrunder, identitetsskapande samt kvinnliga och manliga förebilder.

---

⁴ Deltagarnas åsikter och upplevelser i denna utvärdering kommer från de kortare intervjuer vi har genomfört med ungdomar och från de ungdomar som har besvarat de interna (som projektgruppen i 6H har gjort) och externa (som Splitvision Research har gjort) enkäterna.

Då den externa enkäten har haft för lågt svarsdeltagande, har vi tagit den som ett komplement till reflektionen i detta kapitel. Vi vill också påpeka att genom att det är en låg svarsfrekvens, så vet vi inte huruvida de svar vi har fått in kommer från deltagare som är extra positiva. Vi vill också påpeka att majoriteten av ungdomarna som besvarat den interna enkäten uppger att de deltog i en 6H-aktivitet för första gången och 52 av 60 av dem som har besvarat enkäten uppger att de har besökt SMAL-utställningen i Eskilstuna.

⁵ Värt att notera är att majoriteten av ungdomarna uppger att de deltog i en 6H-aktivitet för första gången och 52 av 60 av dem som har besvarat enkäten uppger att de har besökt SMAL-utställningen i Eskilstuna.

Några av ungdomarna vi har intervjuat samt som har besvarat den externa enkäten (som Splitvision Research genomfört) uppger att aktiviteterna de har varit på har gjort att de diskuterat och reflekterat kring manliga och kvinnliga förebilder, skapande av identitet och interkulturella samtal.

Bland annat diskuterade några av de ungdomar (främst killar med invandrarbakgrund) som blev intervjuade i samband med att de såg utställningen *Äntligen vuxen* kring identitet och att bli vuxen. De poängterade att familjen var viktig för dem som personer och att familjen spelar en roll för hur de är som personer. De resonerade också kring att kanske inte alla ungdomar med svensk bakgrund hade svarat likadant.

I andra fall har aktiviteterna utgjort roliga eller spännande kulturaktiviteter, där diskussioner på temat inte har varit möjliga att genomföra vare sig före, under eller efter aktiviteten.

Många av fritidsgårdsledarna har sagt att ungdomarna framförallt är med i projektets aktiviteter för att det är en *spännande eller rolig kulturaktivitet*, inte för att det är lockande med interkulturell dialog. Vägen att nå projektets mål sker genom kulturaktiviteter. Men som Splitvision Research ser det måste projektledare och fritidsgårdsledare se till att det finns förutsättningar för att exempelvis interkulturell dialog kan ske.

Exempelvis när det på Åsa folkhögskola visar sig att ett antal anmälda ungdomar (från olika kommuner) som skulle ha varit med på filmworkshopen hoppar av, så hade ledare kunnat styra upp så att det inte enbart blev killar från Trosa som redan kände varandra som arbetade i denna grupp.

Kort om de deltagande kommunernas aktiviteter inom 6H

I projektet samverkar fritidsgårdsledare från Eskilstuna, Flen, Katrineholm, Nyköping, Oxelösund och Trosa.

Under perioden september och december har olika aktiviteter genomförts i de olika städerna. Nedan följer huvudpunkterna från aktiviteter som genomförts under hösten 2009 i respektive kommun.

Eskilstuna

- ▶ Fritidsgårdsledare, projektledarna och 18 killar var på utställningen "Äntligen vuxen" som visades i juni. Några av killarna blev intervjuade av projektledarna för 6H på temat identitet och att bli vuxen (filmades av 6H-projektets filmare).
- ▶ Utställning SMAL om hur vi uppfattar varandra och hur samhällets skönhetsideal präglar oss. Med gruppvisningar för fritidsgårdar, skolor, tjejgrupper och Klosters ungdomsverksamhet. Tre tjejer från Lagersbergs fritidsgårds verksamhet var engagerade som visningsguider. Under nio dagar i oktober besökte cirka 530 ungdomar utställningen.

I samband med utställningen fanns en verkstad där ungdomar fått möjlighet att med hjälp av konstnären Lars-Erik Wahlberg arbeta med form utifrån sina egna tankar.

Avslutningsvis har de tre ungdomsguiderna intervjuats kring SMAL och 6H (detta finns dokumenterat på film).

Flen

- ▶ Ett tjugotal ungdomar har arbetat med texter (hiphop workshop) på temat förebilder och föreställningar kring manligt och kvinnligt inom hiphop. Med hjälp av musikern Gimi Hasi har de skrivit egna texter. Virus, en grupp med 10 ungdomar, har fått spela in musiken de skrivit samt gjort en video (ett urval av ungdomar gjordes då det var många ungdomar som ville vara med).
- ▶ Tjejtorgen från Hälleforsnäs, Malmköping och Flen besökte SMAL-utställningen i Eskilstuna för en guidad visning. Tjejerna träffade de tre ungdomsvisningsguiderna. Tjejtorgen har arbetat vidare med diskussioner utifrån SMAL.
- ▶ Filmprojekt i form av kortfilm kring ungdomars förebilder. Alla ungdomar väljer sin förebild och poserar tillsammans med bilden. Även kommunchefen är med i filmen och visar sin förebild.
- ▶ Efter streetdance workshopen på Åsa folkhögskola i slutet av september var många ungdomar intresserade av att fortsätta dansa. En rad streetdance workshops har genomförts under hösten med ledare från Åsa folkhögskola.
- ▶ Den 18 december avslutades terminen med en Hiphopkväll (Flens avslutningsevenemang inom 6H). Under kvällen uppträdde rap-ungdomarna, man hade en låt-text tävling, en filmvisning av intryck från staden Flen med tillhörande rap samt en streetdance-uppvisning.

Katrineholm

- ▶ Filmvisningar som följer 6H:s tema på fritidsgården Kryptan.
- ▶ Genomförde en hiphop workshop med Gimi Hasi. (Det var dock ett fåtal ungdomar som deltog).
- ▶ Genomförande av en kabaré-produktion på temat identitet och förebilder.
- ▶ Då man har få ungdomar i fritidsgårdsverksamheten inledde man arbetet i 6H med att arrangera skolföreläsningar för cirka 1 000 gymnasieelever under fyra dagar i september.

Nyköping

- ▶ I Nyköping har föreningen "Vad väntar du på?" tillsammans med nio ungdomar producerat föreställningen "Det här är nog inte för dig" (dans, teater). Man har gjort en videoinspelning av föreställningen och man har uppträtt på en fritidsgård i ett invandrartätt område. Efter föreställningen var det diskussioner kring identitet och att våga vara sig själv. Gruppen medverkade också på kabarén i Katrineholm den 13 december.
- ▶ Ett tiotal ungdomar har besökt Pride-festivalen i Katrineholm, där de var med på dansfest och lyssnade på konsert.

Oxelösund

- ▶ Genomförande av workshop med konstnärskollektivet Formverk, där ungdomar fick pröva att göra egna tryck på kläder (silkscreen workshop). Deltagarna i denna workshop var främst mellanstadieungdomar (målgruppen för projektet är ungdomar i åldern 13-17 år). Anledningen till att rekryteringen gick fel är dels att det är få ungdomar i den kommunala fritidsverksamheten generellt och dels att marknadsföringen av olika anledningar inte genomfördes i god tid innan aktiviteten.
- ▶ Filmvisningar som följer 6H:s tema på fritidsgården Koordinaten.
- ▶ Fritidsgården Koordinaten har haft problem med att locka ungdomar till sin verksamhet. De genomförde en hiphop workshop med Gimi Hasi (med inspiration från Flen). Ett fåtal ungdomar deltog.

Trosa

- ▶ Workshop om manga på fritidsgården i Vagnhärad. Ungdomarna fick prova på att teckna manga utifrån diskussion kring hur manga som konstform uttrycker föreställningar om manligt och kvinnligt.
- ▶ Under hösten har de visat filmer som följer 6H:s tema på fritidsgårdarna i Trosa och Vagnhärad. Ett 20-tal ungdomar har besökt dessa filmkvällar.
- ▶ Några ungdomar besökte Åsa folkhögskola i slutet av september. Fyra killar aktiverade sig i filmgruppen, där de själva fick skapa en film, och två tjejer var med i dansgruppen.
- ▶ I november följdes deras medverkan på Åsa folkhögskola upp med att ungdomarna som deltagit under Åsa-dagen fick titta på en film om dagen med medföljande diskussioner. Killarna ska under december månad träffa läraren/ filmaren som var med och hjälpte dem på Åsa folkhögskola för att tillsammans klippa ihop filmresultatet.
- ▶ Hiphop-evenemang arrangerades på Folkets Hus i november. Evenemanget besöktes av ungdomar från Trosas och Vagnhärad's fritidsgårdar (eventuellt även av ungdomar från Oxelösund).

Sammanfattningsvis

Sammanfattningsvis har projektet nått ut och fritidsgårdarna i de olika kommunerna har genomfört många aktiviteter.

Projektet hade inledningsvis kommunikationsbrister mellan olika aktörer, men efter det att omvärldskoordinatorn på uppdrag av Omvärldsgruppen tog tag i arbetsprocesserna (se även nedan) kom projektets aktiviteter igång. Det är ett bra arbete som har gjorts ute på fritidsgårdarna.

Projektet präglas av att det har varit kort om tid

Genom att projektet kom igång sent, har varje aktivitet dragits igång med små marginaler och arbetsprocessen har varit tungarbetad.

I flera delar av projektet beskrivs det att kommunikation och förankring har fungerat dåligt. Tiden har ofta varit kort till dess att aktiviteterna har genomförts i skarpt läge, vilket gör att små kommunikationsmissar snabbt får stora följdverkningar.

Efter det att omvärldskoordinatorn organiserade om hur projektledarna ska arbeta, skedde en vändning i kommunikationen mellan projektledare och projektkoordinatorn och projektledare och fritidsgårdsledare. I samband med förändringen ägde andra processer rum som är positiva för projektet

och som ledde till att man fick en tydligare och bättre dialog mellan parterna. Detta resulterade i att projektledarna upplevde att koordinatören lyssnade mer på dem. Det ledde också till att fritidsgårdsledarna upplever att det har blivit bättre i kommunikationen.

Flertalet av de intervjuade förvaltningscheferna upplever att projektet har nått resultat. De ser dock att man i projektet kanske hade nått längre om man hade haft mer tid. Då projektet har haft en dålig initial förankring, har projektkoordinator och projektledare under projektets gång fått lägga mycket tid på att förklara vad projektet syftar till istället för att lägga den tiden på metodutveckling och metodik. Splitvision Research uppskattar att man i projektet hade nått ännu längre när det gäller metodiken om man inte hade behövt lägga så mycket tid på att förklara och kommunicera projektets syfte under projektets gång. Några av förvaltningscheferna uppger att i och med att projektet inte blev så bra i början synliggjordes svagheter och hot som de har analyserat och reflekterat kring under projektets gång. De fick med detta en indikation på hur viktigt det är att planlägga projekt från början samt hur Omvärldsgruppen ska samverka framöver.

Aktiviteter

När det gäller aktiviteterna har en mix av fas 1 och 2 genomförts i de olika kommunerna, vilket har sitt ursprung i att det var tungarbetat i starten av projektet. Fritidsgårdarna har haft möjligheter att testa om det fungerar att, via kulturella aktiviteter, nå ut med interkulturell dialog och de har haft möjlighet att testa vad som fungerar och inte kulturaktivitetsmässigt.

Då genomförandet av deltagarenkäterna inte har fungerat, kan vi inte se hur det har fallit ut (vilket avtryck aktiviteterna har gjort hos ungdomarna och hur väl man har implementerat det). Det här är frågor som behöver arbetas med över tid.

KAPITEL 5

PROJEKTETS MÅLUPPFYLLELSE

Lyckat utvecklingsprojekt

Projektet 6H är ett lyckat projekt, där syftet är att utveckla och finna nya metoder för att stimulera *interkulturell dialog* mellan ungdomar och att hitta ny metodik för integrationsarbete.

Som vi synliggör nedan uppfylls båda dessa delar i projektet. I projektet har 6H:s aktörer fått möjlighet att, via fritidsgårdarna, pröva metodiken hur man kan stimulera interkulturell dialog mellan ungdomar. De har också fått pröva på att göra dessa verksamheter via kulturella aktiviteter (exempelvis har man använt metoderna att skriva musiktexter om förebilder, ha en utställning på temat ideal, dans och teater med tema identitet och att våga vara sig själv samt kabaré på temat identitet och förebilder).

Vi tror dock att om projektet hade haft den tid till förfogande som var tänkt från början, hade det varit möjligt att nå längre då man hade kunnat avsätta mer tid till förankring på fritidsgårdarna samt hade kunnat arbeta mer med att rekrytera deltagare med en bredare bakgrund (minoritets- majoritetsbefolkning).

De processer som har kunnat bedrivas på fritidsgårdarna har till viss del blivit begränsade på grund av de kommunikationsmissar som varit när det gäller projektledare och fritidsgårdsledare (se kapitel 4 Projektets genomförande).

Aktörerna i projektet har dragit lärdom om hur man kan arbeta med metoder och metodiken för att arbeta med ungdomars interkulturella dialog. Som vi ser det handlar det om att våga pröva och dra lärdomar av utfallet. Detta uppfylls i projektet. Därefter strävar man efter att uppfylla de mål man satt upp med verksamheten.

Framgångsfaktorer

De intervjuade aktörerna lyfter fram följande framgångsfaktorer för projektet:

- ▶ Engagerad personal på fritidsgårdarna.
- ▶ Workshopledare som tar ungdomar på rätt sätt.
- ▶ Envishet hos de inblandade aktörerna.

Det vi kan se som en bidragande framgångsfaktor är att det i projektplanen finns en bra grundstruktur gällande hur det är tänkt att projektet ska genomföras och hur man, genom kulturaktiviteter, ska nå ut med interkulturell dialog till ungdomar.

Av det som går att utläsa av materialet ser vi även att det faktum att man i upplägget av projektet har gjort det möjligt att pröva på en bred repertoar av aktiviteter under en relativt kort period har varit en framgångsfaktor.

Hindrande faktorer

För projektet kan följande hinderande faktorer särskiljas.

- ▶ Kort om tid från projektstart till mål.
- ▶ Avbrott under sommaren påverkade projektet. Började i maj, strax före det att många fritidsgårdar stänger för sommaren.
- ▶ Svårt att nå ungdomarna och få in nya aktiviteter på vissa håll. Där de har lyckats ”bäst”, har fritidsgårdarna haft stora kontaktytor.
- ▶ Oklara roller (enligt fritidsgårdsledare, workshopledare, förvaltningschefer, projektledare och omvärldskoordinator).
- ▶ Otydlighet i projektet (många efterfrågar klara roller och specificering vad gäller hur mycket tid man förväntas lägga, vad som förväntas att man ska göra, vem som gör vad, när det ska göras samt vem som håller i vad.)
- ▶ Brist på förankring i alla led (på grund av kort om tid).
- ▶ Brist på kommunikation, men samtidigt mycket e-post. Överlag upplever fritidsgårdsledarna att det har varit rörigt och att det stundtals överkommuniceras.

Projektets kvantitativa mål

Ser vi till helheten i projektet har de kvantitativa målen uppnåtts gällande fas 1 och 2.⁶ Det har dock skett vissa justeringar längs projektets gång. Samtliga kommuner har inte genomfört fas 2. Varje enskild kommun kan sägas ha nått målen i fas 1. Vad gäller fas 2 har inte alla kommuner genomfört aktiviteter (Oxelösund och Trosa har inte genomfört aktiviteter i fas 2).

Det har varit svårt att erhålla en enhetlig bild av hur fördelningen av deltagare har sett ut vad gäller kön samt majoritetsgrupper och minoritetsgrupper (annan etnisk bakgrund), både i projektet som helhet, i respektive kommun samt i genomförda aktiviteter. I projektplanen fanns

⁶ Enligt projektets aktivitetsrapporter tom vecka 48 2009.

det inskrivet att en uppföljning skulle genomföras efter varje aktivitet. Detta har dock inte genomförts kontinuerligt, vilket gör att det inte är möjligt att se hur fördelningen av deltagare i projektet ser ut.

Baserat på de intervjuer vi har genomfört och de svar som har kommit in i enkäterna uppskattar vi att man lever upp till fördelningen av deltagare per kön, där ungefär hälften utgörs av kvinnor och hälften av män.

Som vi tolkar projektplanen var även tanken att fördelningen skulle vara att hälften av deltagarna utgörs av majoritetsgrupp och hälften av minoritetsgrupp. Om så är fallet har detta mål inte uppnåtts.

Baserat på vad fritidsgårdsledarna har sagt och den samlade helhetsbilden vi har fått för hela projektet, har man (sett till helheten i projektet) nått upp till en fördelning som överensstämmer med hur det ser ut i demografin vad gäller majoritets- och minoritetsbefolkning, där ungefär tre fjärdedelar utgörs av majoritetsgrupp och en fjärdedel av minoritetsgrupp.

Målsättning att nå ut

Projektets första målsättning handlar om att sprida kännedom om projektet. Som vi ser det har det här varit ett ambitionsmål i syfte att avgöra vilka insatser man ska göra och vilken ansats man ska ha för att nå ut med kommunikationen samt i syfte att rekrytera intresserade deltagare att medverka (se nästa mål).

Målsättning för fas 1

Det kvantitativa målet för fas 1 är uppnått. I fas 1 har man haft mellan 20-30 deltagare per kommun (cirka 40 i Eskilstuna och cirka 15 i Nyköping). I Katrineholm omfattades föreläsningsserien av cirka 1 000 gymnasieelever. I Trosa genomförde man en hiphop-konsert med cirka 50 besökare.

Målsättning i fas 2

Till skillnad från fas 1 har man försökt ha kontinuitet i grupperna i fas 2. Det kvantitativa målet är uppnått då vi ser att Eskilstuna involverade cirka 40 deltagare och 530 besökare; Flen involverade cirka 10 deltagare som spelade in sina texter samt cirka 20 ungdomar som dansade streetdans; Katrineholm involverade som mest 15 ungdomar som repeterade kabaré och 2 ungdomar uppförde kabarén; Nyköping involverade cirka 12 ungdomar i dansföreställning och cirka 40 publik.

Ett tjugotal personer från olika kommuner involverade som resurser

Ser vi hur projektets aktörer har varit involverade ute på fritidsgårdarna har det varit en stor uppbackning. Några av fritidsgårdsledarna har sagt att det har varit svårt att lämna över arbete då de ofta arbetar per timme. Vi har inte någon kvantifiering av hur många personer som har arbetat i projektet. Målsättningen var 20-25, vilket man troligen har uppnått då det har varit en bra uppbackning, delaktighet och engagemang ute på fritidsgårdarna.

Mål med projektet 6H

- ▶ Att nå ut till omkring 300 ungdomar (mellan 30-50 ungdomar per kommun) med en inbjudan om att komma till ett informationstillfälle om projektet.
- ▶ Verksamheten i fas 1 beräknas involvera mellan 10-20 deltagare per kommun. Vår målsättning för arbete i fas 1 är att mellan 70-100 deltagare kommer att delta vid minst en av tre dialoger.
- ▶ I fas 2 uppskattar vi att minst 28 deltagare kommer att delta (hälften killar och hälften tjejer samt hälften majoritet och hälften minoritet).
- ▶ Ungefär 20-25 personer från olika kommuner och landstingskommunala verksamheter kommer att vara involverade i projektet.

Mål gällande målgruppen

Projektet förväntas, enligt projektansökan, ge effekter för deltagarna vad gäller självskattad upplevd:

- ▶ Ökad förståelse för värdet av interkulturell dialog.
- ▶ Respekt för olika värdegrunder.
- ▶ Ökad förståelse för att mångfald fungerar.
- ▶ Egen erfarenhet av skapande i en interkulturell grupp.

Vi tror att det är svårt att nå ovanstående effekter på så här kort tid (knappt ett år). Ambitionsnivån är för högt ställd. Aktiviteterna och diskussionerna kan väcka intresse och påbörja processer (att komma så långt är lyckat som vi ser det). Sådana här processer måste få ta tid och vinsterna av dessa aktiviteter kan ta tid, något som är en bristvara i den här sortens projekt med korta aktiviteter.

Man får inte heller blunda för att det kan bli förvecklingar när man arbetar med komplexa processer som interkulturell dialog. Då behövs tid och uthållighet för att kunna reda ut förvecklingarna och att man har möjlighet att komma till en punkt där utfallet blir större än insatsen.

Generellt kan vi se att när det gäller samtliga av de frågor som är målrelaterade i den externa enkäten (som Splitvision Research gjort), kan vi se att de ungdomar som har gjort aktiviteter (exempelvis dansworkshops, skrivit texter om förebilder, besökt SMAL-utställningen, varit med på workshop i Åsa i slutet av september då ungdomar från flera kommuner deltog, deltagit i teaterföreställning eller kabaréuppsättning) i högre grad har angett högre svar än de ungdomar som exempelvis har tittat på film.⁷

Upplevd ökad förståelse för värdet av interkulturell dialog

Överlag har ungdomarna som har besvarat den externa enkäten⁸ gett ett neutralt svar (vare sig i hög eller låg grad) på hur mycket de under aktiviteterna har *pratad om skillnader mellan personer från olika kulturer* (interkulturella frågor). Detta kan ha att göra med att själva frågan i enkäten uppfattas som svår att förstå.

Några av ungdomarna uppger att aktiviteterna i 6H har gjort det lättare för dem att samarbeta i grupper med människor från olika kulturer för att de har fått en annan syn på människor från andra kulturer. Ett flertal ungdomar uppger att aktiviteterna inte har gjort det lättare för dem att samarbeta, då de redan innan kunde samarbeta med olika sorters människor.

⁷ Enkätresultatet tillsammans med det vi har fått fram när vi har intervjuat ungdomar på fritidsgård och vad ungdomar har svarat i det filmmaterial vi har tagit del av gör att vi kan dra följande slutsats. Enkätresultatet i sig är dock för litet för att vi ska kunna göra en kvantifiering av resultatet.

⁸ Deltagarnas åsikter och upplevelser kommer från de kortare intervjuer vi har genomfört med ungdomar och från de ungdomar som har besvarat de interna och externa enkäterna. Då enkäterna har haft för lågt svarsdeltagande, har vi tagit dem som ett komplement till reflektionen i detta kapitel. Vi vill också påpeka att genom att det är en låg svarsfrekvens, så vet vi inte huruvida de svar vi har fått in kommer från deltagare som är extra positiva.

Upplevd respekt för olika värdegrunder

Utan att kunna belägga detta kvantitativt, ser vi följande mönster utifrån den externa enkäten: ungdomarna i Flen, Nyköping och Katrineholm som har medverkat i olika aktiviteter⁹ uppger i högre grad att de tycker att aktiviteterna *har gjort det lättare för dem att förstå hur de skapar sin identitet* och att de *har påverkat deras sätt att se på hur man ska vara som tjej och kille*. Ovanstående ungdomar uppger i högre grad att de under aktiviteterna *har pratat om att man kan uppleva förebilder på olika sätt beroende på var man växer upp*.¹⁰

Ingen av ungdomarna som vi intervjuade eller som besvarade den externa enkäten har uppgett att deras egna förebilder hade ändrats i och med att de varit med i 6H:s aktiviteter.

Upplevd ökad förståelse för att mångfald fungerar

Av enkätsvaren att döma upplever många av ungdomarna att de redan har en stor förståelse för att mångfald är positivt och viktigt. Det är inte någonting som de ser har ökat för att de har deltagit i 6H.

Några av de ungdomar vi intervjuade på fritidsgård diskuterade kring om de upplever skillnader mellan män och kvinnor eller mellan majoritets- minoritetsbefolkning när man skapar tillsammans med andra. De resonerade kring att de såg att det är bra att verka i grupper som är blandade både vad gäller män och kvinnor och personer med svensk bakgrund och invandrarbakgrund. Däremot såg de att när man exempelvis ska skriva texter, är det en fördel om det inte är stora åldersskillnader i grupperna för då kan de yngre hämmas av att de äldre skriver med ett annat ordförråd och på annat sätt.

Några av de ungdomar som var med på Åsa folkhögskola upplever att det kan vara skillnader utifrån var de deltagande ungdomarna kommer ifrån och på individnivå (deras personligheter), men inte så mycket mellan kön.

Upplevd egen erfarenhet av skapande i en interkulturell grupp

Utifrån den externa enkäten uppger många av ungdomarna i Flen, Nyköping och Katrineholm som har medverkat i olika aktiviteter att aktiviteterna *har varit kreativt skapande*. Vissa av dessa grupper har dock varit mer homogena (och inte så mångkulturella) till sin sammansättning, beroende på plats och aktivitet.

Några av de ungdomar som var med på Åsa folkhögskola uppger i kortare intervju att det var roligt att skapa tillsammans med andra och kul att träffa

⁹ Exempelvis dansworkshops, skrivit texter om förebilder, besökt SMAL-utställningen, varit med på workshop i Åsa i slutet av september då ungdomar från flera kommuner deltog, deltagit i teaterföreställning eller kabaréuppsättning.

¹⁰ De ungdomar som medverkat i aktiviteter i Trosa, Vagnhärad och Oxelösund har i *lägre grad* svarat att aktiviteterna har gjort det lättare för dem att förstå hur de skapar sin identitet. Dessa aktiviteter har främst utgjorts av filmkvällar medverkan på workshops i Åsa i slutet av september.

ungdomar från andra skolor (men att det är en annan sak om man som deltagare pratar med dem eller inte).

Mål gällande regional samverkan

På en regional nivå finns, enligt projektansökan, följande förväntade effekter av projektet:

- ▶ Ökad kunskap om metodik för att stimulera interkulturell dialog.
- ▶ Ökad kunskap om hur kulturellt skapande kan användas för att stimulera till erfarenhetsutbyte, kommunikation, samarbete kring interkulturell dialog, men även i andra sammanhang.
- ▶ Förbättrad samverkan regionalt kring ungdomsfrågor och integrationsfrågor.

Ökad kunskap om metodik för att stimulera interkulturell dialog

Beroende på hur fritidsgårdsledarna jobbade innan projektet, har några av dem lyft att det var ett nytt, innovativt sätt att arbeta på och några har lyft att det var spännande att arbeta med dessa frågor i en skapande verksamhet (men att det dock inte var någon ny metodik utan något man redan arbetar utifrån).

Flera av fritidsgårdsledarna lyfter att interkulturell kommunikation och kvinnligt och manligt identitetsskapande i sig inte är "säljande" aktiviteter gentemot ungdomarna. Framförallt inte mot den breda gruppen ungdomar som går på fritidsgårdarna. Det har därför varit bra att projektet har genomförts med kulturella aktiviteter som, i sig, har varit säljande mot målgruppen.

Ökad kunskap om hur kulturellt skapande kan användas för att stimulera till erfarenhetsutbyte, kommunikation, samarbete kring interkulturell dialog

Projektet har medfört en ökad kunskap för de berörda medarbetarna i projektet om hur kulturellt skapande kan användas för att stimulera samarbete kring interkulturell dialog i både fas 1 och fas 2.

Däremot, som många av de intervjuade fritidsgårdsledarna och förvaltningscheferna har påpekat, kunde spridningen i målgruppen ha varit större. Det är bra att välja fritidsgårdar som arena för aktiviteterna. Men genom att projektet mest har försökt nå ungdomar via fritidsgårdarna har man i flera fall inte fått en bakgrundsmässig spridning av ungdomar (som det ser ut i kommunen), något som i sin tur har hämmat möjlighet till interkulturell dialog.

Förbättrad samverkan regionalt kring ungdomsfrågor och integrationsfrågor

Såväl fritidsgårdsledare som förvaltningschefer vittnar om att 6H har öppnat ett tänkande och gett dem ett kontaktnät med andra fritidsgårdar som de inte hade förut.

Traditionellt sett har det inte funnits något kontaktnätverk mellan fritidsgårdar i de olika kommunerna. Som vi har fått det beskrivit för oss är fritidsgårdar inte lagstadgade utan bedrivs genom kommunernas goda vilja. Som fritidsgårdarna själva uttrycker det gör detta att det är viktigt för dem att utbyta erfarenheter och stötta varandra. Flera av fritidsgårdsledarna lyfter att det hade varit bra att ha mer av dessa samverkansaktiviteter än vad som har varit (exempelvis Åsa folkhögskola och Södertuna Slott).

Flera av fritidsgårdsledarna beskriver att man med det här projektet redan har börjat samverka mellan fritidsgårdarna. Exempelvis har man åkt på studiebesök eller utbytt aktiviteter med varandra.

Några förvaltningschefer har lyft att de önskade att man valt mer likvärdiga aktiviteter att genomföra i kommunerna och att man med det kunde få en större lärprocess och mer synergieffekter runt aktiviteterna (exempelvis om alla medverkande kommuner köpt in SMAL-utställningen). På så sätt kan det även bli mer kostnadseffektiva lösningar i framtiden. (En reflektion att ha med sig här är att det på så sätt kan genomföras aktiviteter som inte passar alla.)

Att lära av hittills vunna erfarenheter

Man har i projektet dragit lärdom om vad som fungerat och inte. Som vi ser det handlar det om att våga pröva och dra lärdomar av utfallet. Detta uppfylls i projektet.

Vi kan se att det i projektet har funnits otydligheter vad gäller roller och kommunikation, där vissa delar har sin grund i tidspress. Det vi kan se är att projektledare och omvärldskoordinatorn har analyserat och dragit lärdom och gjort förändringar under projektets gång.

6H har gett möjlighet till att dra lärdom på många plan. Några lärdomar som nämns av projektmedarbetare, fritidsgårdsledare och förvaltningschefer är:

- ▶ Viktigt att projektet är förankrat uppifrån. Även viktigt att de aktörer i de olika kommunerna som ska arbeta med projektet får prata ihop sig och diskutera igenom vad som ska göras.
- ▶ Viktigt att det finns en tydlighet i roller och vem som ansvarar för vad. Många nämner att det är önskvärt att ha en projektledare, inte två deltid.
- ▶ Planera för återkoppling och kontroll.

- ▶ Planera in avstämningsmöten vad gäller helheten för projektet samt ekonomi redan från början.
- ▶ Viktigt att projektansökan stäms av *inhållsmässigt* samt vad gäller *möjligheten att operationalisera* projektet (hur det håller med övriga tidsplaner och annan övrig verksamhet). Gör en tydligare SWOT-analys kring var styrkor och svagheter finns.
- ▶ Ett förslag är att arbeta om projektansökan (som är skriven för ESF) till ett måldokument som lämpar sig för operativt arbete.

En lärdom som Omvärldsgruppen har dragit från projektet är hur de ska arbeta för att tillsammans kunna nå bästa resultat. De ser att projektet har gett en bra lärdomsprocess i hur man arbetar i skarpt läge med regional samverkan. Med att projektet inte blev så bra i början synliggjordes svagheter och hot som de har analyserat och reflekterat över under projektets gång. Ytterligare en lärdom är att Omvärldsgruppen framåt vill arbeta fram "embryon" inom de kommunala verksamheterna (samverkansprojekt som är embryon) och när tillfällen ges ska man söka projektmedel för dessa embryon. Inte tvärtom.

En annan lärdom som Omvärldsgruppen har dragit är att man bara bör vara med i samverkansprojekt om man kan bidra till det och har medvetenhet, resurser och pengar att delta, annars kan man vänta med att delta till ett annat tillfälle.

Sammanfattningsvis

6H har till syfte att utveckla och finna nya metoder för att stimulera *interkulturell dialog* mellan ungdomar och att hitta ny metodik för integrationsarbete. Splitvision Researchs uppfattning är att 6H-projektet uppfyller syftet.

Lärdomar

Aktörerna i projektet har dragit lärdom om hur man kan arbeta med metoder och metodiken för att arbeta med ungdomars interkulturella dialog.

Många av de intervjuade förvaltningscheferna pratade om projektet 6H i termer av lärande på olika nivåer. Dels utifrån att bygga broar mellan ungdomar genom kultur, dels utifrån att arbeta flera kommuner ihop och dels för varje enskild kommun hur de ska jobba i sina enskilda organisationer. Med projektet har många av förvaltningscheferna börjat tänka kring hur de skulle kunna arbeta med projekt kontinuerligt. Omvärldsgruppen har med detta projekt dragit slutsatser för hur samverkan ska fungera framåt.

Orimlighet i planläggning

Det vi kan ställa oss frågande till är att vare sig förvaltningschefer eller fritidsgårdsledare som fick möjlighet att kommentera ansökan innan den skickades in påpekade orimligheten i att planlägga fas 1 under sommarmånaderna när majoriteten av fritidsgårdarnas verksamheter var vilande.

Processer över tid

Projektets innehåll är komplext. Värderingar förändras inte bara för att man för diskussioner runt identitet och roller. Det är processer som måste få ske över tid.

Som vi ser det på Splitvision Research kan man inte förvänta sig att förändringar kan ske efter så kort tid (projektet startades i maj 2009). Det man kan förvänta sig är det som har skett i projektet. Processer har påbörjats och man har öppnat upp för diskussioner, dialog och förändringsarbete. Från vårt perspektiv har man satt målen för högt när det gäller att kunna uppskatta effekten som de här aktiviteterna rimligtvis kan ha för deltagarna.

Det är inte aktiviteterna i sig, eller logiken eller upplägget av projektet som är fel, men ambitionsnivån gällande vad som är möjligt att åstadkomma är för hög för den korta tidsperioden.

REKOMMENDATIONER

Förlängning av projektet 6H

Vi på Splitvision Research anser att det finns det en stor potential med 6H:s metodik att, via kulturskapande aktiviteter, kunna arbeta med interkulturell dialog bland ungdomar. I projektet har de medverkande aktörerna tänjt på gränserna och vågat pröva nya tillvägagångssätt och dragit lärdomar.

Vi upplever att det har varit mycket fokus på att hinna genomföra aktiviteterna och att man vid projektslutet inte har hunnit samla ihop erfarenheter, insikter och slutsatser i projektet. Det är mot bakgrund av detta som vi rekommenderar att fortsätta projektet för att projektets aktörer ska ha möjlighet att dra lärdomar av helheten i projektet.

Aktiviteter våren 2010

Vi rekommenderar att projektgruppen och fritidsgårdsledarna under förlängningen våren 2010 ägnar tid åt att fortsätta arbeta med ungdomarna och att slutföra aktiviteter som har varit igång. Framförallt rekommenderar vi att man ägnar tid åt att "knyta ihop säcken" för att dra lärdom av den metodik, de metoder och erfarenheter man har fått genom projektet. Det gäller att "knyta ihop säcken" på flera nivåer:

- ▶ Innan projektet avslutas behöver projektgruppen och alla fritidsgårdsledare utvärdera vilka slutsatser som kan dras av egna och gemensamma erfarenheter från projektet. Projektgruppen skulle med fördel kunna åka till respektive fritidsgård som haft aktiviteter i projektet och återkoppla till dem som har arbetat i projektet. Vi rekommenderar även att respektive workshopledare som varit aktiv bjuds in att delta.
- ▶ Projektledarna behöver tillsammans med omvärldskoordinatorn utvärdera vilka slutsatser som kan dras. Vilka metoder har utvecklats? Vilken metodik fungerar?
- ▶ Finns det möjlighet, vore det bra att genomföra ett gemensamt möte med alla fritidsgårdsledare och projektgruppen för att tillsammans knyta ihop projektet och för att återetablera kontaktnätet och utbyta erfarenheter. Det är viktigt att alla inblandade i 6H skapar en gemensam reflektion och att erfarenheterna förevigas skriftligen. Detta moment är viktigt också för att kunna återkoppla den regionala samverkansdelen i projektet.

Vi rekommenderar att turordningen i arbetsprocessen ovan är att först genomförs utvärdering på fritidsgårdsnivå, sedan på projektledarnivå och därefter genomförs en workshop med hela gruppen. Här är det bra att projektledare och omvärldskoordinator tillsammans går igenom vad de vill kommunicera så att det blir en tydlighet i kommunikation och förankring.

6H i ordinarie verksamhet

Mot bakgrund av hur projektet har tagits emot ute på fritidsgårdarna tror vi att det är svårt för 6H:s metodik att leva vidare utanför projektets form. Önskar man att fritidsgårdarna efter 6H-projektets tid ska arbeta med interkulturell dialog anser vi att det behövs någon som aktivt driver frågan för att den ska prioriteras som en aktivitet på fritidsgårdarna. Däremot tror vi att vissa delar av metodiken samt enstaka aktiviteter kan fortsätta genomföras utanför 6H.

Processer över tid

Vi tror att vid genomförande av liknande projekt, måste en rimlig ambitionsnivå sättas gällande vad som är möjligt att åstadkomma för tidsperioden.

Projektets innehåll är komplext. Värderingar förändras inte bara för att man för diskussioner runt identitet och roller. Det är processer som måste få ske över tid. Från vårt perspektiv har man för 6H satt målen för högt när det gäller att kunna uppskatta effekten som de här aktiviteterna rimligtvis kan ha för deltagarna.

BILAGA

GENOMFÖRDA INTERVJUER

Nedanstående intervjuer har gjorts med representanter för aktörerna i 6H.

Namn	Tjänst	Intervjumetod	Datum
Ulrika Westin	Omvärldskoordinator	Semistrukturerad djupintervju	091123
Henrik Lillsjö	Projektledare	Telefonintervju	091109 091216
Lisa Nelson	Projektledare	Telefonintervju	091120 091218
Thomas Dahlin	Filmare	Semistrukturerad djupintervju	091112
Eva Königsson	Eskilstuna, tf förvaltningschef	Telefonintervju	100105
Lena Klintberg	Eskilstuna, Kultursamordnare	Telefonintervju	091124
Lena Sjöberg Rehnholm	Eskilstuna, fritidsgårdsledare	Telefonintervju	091210
Ingrid Enelund Persson	Nyköping, förvaltningschef	Telefonintervju	091209
Malin Johansson	Nyköping, Slakthuset och Aktionskammaren	Telefonintervju	091202
Berit Ahlberg	Flen, förvaltningschef	Telefonintervju	091127
Gisela Stucki	Flen, fritidsgårdsföreståndare	Telefonintervju	091204
Gisela Stucki och Tomas Blomberg	fritidsgårdsledare	Kort intervju på fritidsgård	091207
Ungdomar på Flens fritidsgård (6H)	Flens fritidsgård	Korta intervjuer med ca 10 ungdomar på fritidsgården	091207
Truls Olin	Katrineholm, Kultursekreterare	Telefonintervju	091204
Morgan Jarl	Katrineholm, Verksamhetsledare ungdomsverksamheten	Telefonintervju	091204 091219
Claes-Urban Boström	Trosa, förvaltningschef	Telefonintervju	091127
Inger Jansson	Trosa, fritidsgårdsföreståndare	Telefonintervju	091202
Conny Zetterlund	Oxelösund, förvaltningschef	Telefonintervju	091127
Kristian Lampila	Oxelösund, fritidsgårdsledare	Telefonintervju	091207
Bertil Larsson	Landstinget Sörmland	Telefonintervju	091214
Gimi Hasi	Musiker från Eskilstuna som haft rap-aktiviteter inom 6H.	Telefonintervju	091217

Aktiviteter

- ▶ Utöver ovanstående intervjuer har vi även deltagit vid möte på Trosa fritidsgård, där vi fick träffa ungdomar som deltagit på pröva-på-dagen på Åsa folkhögskola. Under kvällen fick de titta på en film från pröva-på-dagen samt diskutera och reflektera kring aktiviteterna de deltog i. 091112.
- ▶ Flens fritidsgård. Genomförande av korta intervjuer med ungdomar från Flens fritidsgård som varit med i 6H-aktiviteter. Samma kväll spelade de ungdomar som gjort rap-låt in en video på fritidsgården (med hjälp av filmare Thomas Dahlin). 091207.
- ▶ Möte med Omvärldsgruppen i Strängnäs. 091123.

Dokumentation vi fått ta del av

Filmad dokumentation

- ▶ Konferens Södertuna Slott (090514)
- ▶ Konferens halvtid Eskilstuna (090826)
- ▶ Utställning Eskilstuna (090624)
- ▶ Workshops Oxelösund (090902)
- ▶ Konferens Åsa folkhögskola (090904)
- ▶ Åsa folkhögskola (090926)
- ▶ Workshops Nyköping (091107)
- ▶ Workshops uppföljning Trosa (091112)
- ▶ Workshop film Trosa 2009 (resultat från filmgruppen i Trosa)
- ▶ Workshop rap Flen 2009 (resultat från textskrivning och musikinspelning av ungdomar i Flen)

Skriftlig dokumentation

- ▶ Ansökan
- ▶ Lägesrapporter till ESF
- ▶ Rapport från projektledare
- ▶ Dokumentation över möten och aktiviteter
- ▶ Reflektionsarbete från personal
- ▶ Frågeformulär gällande deltagare i aktiviteter från ungdomar i Trosa gällande Åsa folkhögskola (8 st 090926), ungdomar i Eskilstuna gällande utställningen SMAL (10 st 091014) (samt 34 st odaterade svar), ungdomar i Flen gällande utställningen SMAL (8 st 091014)

BILAGA DELTAGARENKÄT

Enkät till deltagare i 6H genomförd av extern utvärderare.

1. Är du tjej eller kille? Tjej Kille

2. Hur gammal är du (eller blir du under 2009)? 13-14 år 15-16 år
 17-18 år Annan ålder

3. Vilken kommun bor du i? _____

4. Vad har du för modersmål?
 Svenska Annat EU-språk Varken svenska eller EU-språk

5. Hur många gånger har du varit med i någon 6H-aktivitet?
 En gång Två gånger Tre gånger eller fler

6. Skriv ner vilka 6H-aktiviteter du har varit med i:

a) _____ d) _____
b) _____ e) _____
c) _____ f) _____

7. Vad var bra med aktiviteterna?

_____

8. Vad var dåligt med aktiviteterna?

_____

9a. Blev du intresserad av att prova på fler aktiviteter när du var med i 6H?
 Ja (gå till fråga 9b) Nej (gå till fråga 9b)

9b. Varför/ varför inte?

_____

10. Hur var ledarna för aktiviteterna? (Om du haft flera ledare, försök svara för alla ledarna ihop.) Jättebra Ganska bra Varken bra eller dålig
 Ganska dålig Jättedålig

Om du har varit med på flera aktiviteter (i frågorna 11-14), försök att tänka på hur det var på den aktivitet du varit med MEST i.

11. Kom ungdomarna som var med på aktiviteten från olika kommuner?
 Ja Nej

12. Kom ungdomarna som var med på aktiviteten från olika fritidsgårdar?
 Ja Nej

13. Var det både ungdomar med svensk bakgrund och ungdomar med annan etnisk bakgrund som var med på aktiviteten?
 Ja Nej

14. Var det både killar och tjejer som var med på aktiviteten?

Ja Nej

Om du har varit med på flera aktiviteter (i frågorna 15-19), försök svara för alla aktiviteterna ihop.

Fyll i ett svar per rad.

	Inte alls				Väldigt mycket	Vet inte
	1	2	3	4	5	
15. Hur mycket har aktiviteterna gjort det lättare för dig att förstå <i>hur man skapar sin identitet</i> (hur du är och hur du fungerar ihop med andra personer)?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
16. Hur mycket har ni under aktiviteterna pratat om <i>skillnader mellan personer från olika kulturer</i> (interkulturella frågor)?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
17. Hur mycket tycker du att aktiviteterna var kreativt skapande?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
18. Hur mycket har ditt sätt att se på hur man ska vara som tjej och kille påverkats genom aktiviteterna?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
19. Hur mycket har ni under aktiviteterna pratat om att man kan uppleva förebilder på olika sätt (beroende på var man växer upp)?	☐	☐	☐	☐	☐	☐

20. Vilka förebilder har du?

21a. Har dina förebilder ändrats efter det att du har varit med i 6H:s aktiviteter?

Ja Nej

21b. Om ja, varför?

22a. Har aktiviteterna gjort det lättare för dig att kunna samarbeta i en grupp med människor från olika kulturer? Ja (gå till fråga 22b) Nej (gå till fråga 22b)

22b. Varför/ varför inte?

---

23. Har du någonting annat som du vill föra fram till de som arbetar med projektet 6H:s aktiviteter? Det kan vara både positivt och negativt.

Avsnitt 3- Utvärdering av fördjupning av projektet 6H, Hur han blev han hur hon blev hon, våren 2010

April 2010

Utvärderingen är genomförd av Splitvision Research på uppdrag av Landstinget Sörmlandinnehållsförteckning

KAPITEL 1 INLEDNING

I projektet 6H ämnar man att med hjälp av kulturella aktiviteter med ungdomar påbörja en interkulturell dialog eller reflektion. Projektet startade i maj 2009 och pågick fram till december 2009. Under våren 2010 har man fått möjlighet att arbeta med en förlängning av projektet. Vid förlängningen av projektet har man valt att fokusera på att arbeta med metoden för att stimulera interkulturell dialog mellan ungdomar med "svensk och utländsk bakgrund" och ge mer utrymme till att testa och utveckla metodiken.

Utvärderingsuppdraget

Uppdraget omfattar en extern utvärdering, följeforskning, av förlängningen av projektet 6H. Syftet med följeforskningen har varit att fånga deltagarnas upplevelse av sin egen process samt att illustrera och följa upp den metodik som används i projektet.

Utvärderingen har genomförts i mars-april 2010 av Splitvision Research på uppdrag av Landstinget Sörmland Kultur & utbildning.

Hur utvärderingen har genomförts

I utvärderingen har vi genomfört deltagande observationer, djupintervjuer och kortare telefonintervjuer samt dokumentärfilmsanalys.

Deltagande observationer har genomförts på ett urval av deltagarnas aktiviteter i Flen och Nyköping. Styrkan med att använda deltagande observationer är att få en närhet, helhet och förståelse för hur projekt och aktiviteter har genomförts. Totalt har vi deltagit på två av aktiviteterna i Flen (de gemensamma träffarna) samt tre aktiviteter i Nyköping (gemensam träff, tjejernas workshop och killarnas workshop).

Djupintervjuer (semistrukturerade intervjuer) har genomförts med ledare och deltagare. Frågor har ställts utifrån projektets genomförande och syftet med utvärderingen och följdfrågor har växt fram under intervjuernas gång. Utan att ge avkall på att få svar på de frågor som finns i strukturen, ger vi i semistrukturerade intervjuer utrymme för att följa den beskrivning och fördjupning som den intervjuade ger. Styrkan med att använda semistrukturerade intervjuer är att systematiskt få svar på de förutbestämda frågor som behövs, men också att få svar på frågor som man i förväg inte hade kännedom om som viktiga att följa upp.

Kortare telefonintervjuer har genomförts med de fritidsledare som vi i egenskap av utvärderare inte har kunnat träffa på plats samt med fritidsledare och filmare för att förtydliga vissa frågor eller följa upp aktiviteterna som genomförts. Intervjuerna genomfördes i form av en dialog kring ett antal frågeställningar.

Dokumentärfilmsanalys. Vi har även tittat på och använt film från aktiviteterna som komplement till de egna anteckningar som genomförts under mötena.

För en komplett fördelning av vilka som har intervjuats, se Bilaga. Urvalsprocessen för vilka som intervjuats, har genomförts i samråd med omvärldskoordinatorerna.

Disposition av denna rapport

Kapitel 1 *Inledning* tar upp kort om utvärderingsuppdraget, om tillvägagångssätt i utvärderingen samt läsanvisningar för rapporten. I kapitel 2 *Om projektet 6H* presenteras kort projektet och dess syfte. Kapitel 3 *Metod och metodik* presenterar hur arbetet i projektet har gått till. I kapitel 4 *Beskrivning av genomförandet av kulturaktiviteterna* presenteras vad som har gjorts i de medverkande städerna och i kapitel 5 *Reflektion* presenteras tankar från Splitvision Research.

I bilaga i slutet av denna rapport redovisas vem som har intervjuats och vilka aktiviteter vi har deltagit vid.

I rapporten nämns befattningar

Det är enskilda individers arbetsinsatser och engagemang som ligger bakom att projektet har nått dit det har nått. Vi har dock valt att i rapporten redovisa befattningar och inte namn på personer.

Begrepp

I rapporten kommer vi genomgående att använda oss av begreppen personer med "svensk bakgrund" och "utländsk bakgrund". Detta motsvarar det man i 6H:s projektansökan benämner "majoritets- respektive minoritetsbefolkning".

KAPITEL 2 OM PROJEKTET 6H

Om syftet med det ursprungliga projektet 6H

Projektet 6H (Hur han blev han hur hon blev hon) syftade till att utveckla nya metoder för att stimulera interkulturell dialog mellan ungdomar från "majoritets- respektive minoritetsbefolkningen" i Sörmland.

Med projektet önskade man hitta "ny metodik för integrationsarbete och att öka kunskapen om och ömsesidig respekt och förståelse för hur våra manliga och kvinnliga förebilder formar våra värderingar och hur dessa delvis styrs av vårt kulturella bagage."

I projektet önskade man också "pröva och utveckla metoder för att använda/föra in andra/nya/kompletterande förebilder som står att finna inom konsten ur ett brett perspektiv." Med projektet önskade man nå en förbättrad regional samverkan runt ungdomsfrågor och interkulturella frågor.

Om fördjupningsarbetet i 6H, våren 2010

Syftet med fördjupningen av projektet under våren 2010 var att ge mer utrymme till att testa och utveckla metodiken (vilket inte till fullo hanns med under projektets första delar under 2009). Den övergripande tanken med projektet är att stimulera till interkulturell dialog genom att använda sig av kulturella aktiviteter. Ledarna beskriver att tanken med aktiviteterna är att ungdomarna ska träffas, ha gemensamma diskussioner för att se likheter och olikheter.

De kommuner där man har valt att arbeta med projektets fördjupningsarbete är Nyköping och Flen. I Flens aktiviteter i fördjupningen ingår fritidsgårdarna i Flen, Hälleforsnäs och Malmköping, där tjejer från respektive fritidsgårds Tjejtorg bjöds in att delta (både "svensk och utländsk bakgrund"). I Nyköpings aktiviteter i fördjupningen deltog både killar och tjejer (både "svensk och utländsk bakgrund"). Samtliga städer som ingår i fördjupningsarbetet har valt att arbeta med filmskapande som kulturell aktivitet.

Utöver fördjupningsarbetet med att testa och utveckla metodiken var syftet med förlängningen också att:

- ▶ färdigställa en musikvideo till låten "Rötter" (som togs fram i Flen under projektets åtta första månader)
- ▶ fortsätta arbeta med det regionala samarbetet utifrån frågeställningar om hur man på ett bra sätt garanterar delaktighet i projektverksamheter från ungdomarna i projektets målgrupp

Ovanstående två delar har dock inte ingått i utvärderingsuppdraget.

Projektets struktur

I fördjupningsarbetet av projektet deltar Nyköping samt Flen, Hälleforsnäs och Malmköping. Landstinget Sörmland Kultur & utbildning är projektägare. Projektet delfinansieras av Europeiska Integrationsfonden.

Aktiviteterna genomförs på fritidsgårdar i respektive kommun. Ansvariga för utvecklingen är fritidsgårdsföreståndare i Flen samt verksamhetsansvarig på Barnkulturcentrum i Nyköping (aktiviteter genomförs i samarbete med fritidsgården Aktionskammaren i Nyköping).

Deltagarna - målgruppen

Målgruppen utgörs av ungdomar mellan 13 och 17 år. Deltagarna i projektet är ungdomar som finns i de olika kommunernas fritids- och ungdomsverksamheter eller föreningsverksamheter. Ambitionen är att 50 % av målgruppen ska tillhöra en minoritetsgrupp. Både ålders- och minoritetsgruppskriterierna har uppfyllts i projektet.

Totalt var det 10 ungdomar från Flen, Hälleforsnäs och Malmköping (varav samtliga var tjejer) samt 8 ungdomar från Nyköping (varav 3 tjejer och 5 killar) som deltog i aktiviteterna. Samtliga var dock inte närvarande vid alla aktiviteter.

KAPITEL 3 METOD OCH METODIK

Syftet med fördjupningen av projektet under våren 2010 var att ge mer utrymme till att testa och utveckla metodiken.

En pedagogisk tanke i metodiken för att skapa en interkulturell dialog är att använda sig av kulturella aktiviteter. Genom de kulturella aktiviteterna skapar man ett tankemässigt och tidsmässigt utrymme för deltagarnas process mot att nå en interkulturell dialog.

Process mot en interkulturell dialog

Vi skulle vilja beskriva processerna i projektet med hjälp av fyra nedanstående steg. Notera att det, med undantag från steg 1, är abstrakta processer som avses (inre processer).

I **steg 1** utförs det en *kulturell aktivitet*, där syftet är att man genomför en kulturell aktivitet runt något specifikt tema eller ämne (exempelvis hur manliga och kvinnliga förebilder formar våra värderingar eller förebilder inom konsten). I vårens aktiviteter är det *filmskapande* som man har valt att arbeta med i de kommuner som deltar i fördjupningen av projektet.

I filmskapandet i Flen, Malmköping och Hälleforsnäs har tjejerna som deltagit fått diskutera utifrån de frågeställningar som togs fram av omvärldskoordinatorn och projektledarna för 6H under 2009 (Vad innebär det att vara kille idag?; Vad innebär det att vara tjej idag?; Vem vill jag vara?; Vem är jag?; Hur hittar man sin identitet?; Vilken roll spelar ens bakgrund?).

I Nyköping diskuterade ungdomarna (samtalade och gjorde diskussionsövningar) exempelvis om huruvida tjejer eller killar har bäst självförtroende, mest humor, starkast psyke, lättast att få jobb samt om vilka förebilder ungdomarna har.

I både Nyköping samt Flen, Hälleforsnäs och Malmköping har fritidsgårdarna på olika sätt arbetat med att ungdomarna får mötas med den kulturproduktion de skapat för att diskutera mötet över kulturgränserna. I Nyköping var en anledning även att ungdomarna skulle få möjlighet att diskutera eventuella skillnader och likheter i arbetsprocessen med den film de skapat.

Filmerna som gjorts beskrivs av både fritidsgårdsledare och deltagare som en produkt (kortare filmklipp) som de kan visa upp för andra. Deltagarna beskriver att filmklippet kan visas upp för vuxna så att de får reda på hur de som ungdomar tänker.

I **steg 2** sker skapandet av den kulturella aktiviteten i möten mellan ungdomar (ungdomar med "svensk och utländsk bakgrund"). Med hjälp av ledarna har ungdomarna en dialog och pratar kring temat, vilket är tänkt att leda till att ungdomarna börjar fundera och reflektera (en tankeprocess påbörjas). Några av deltagarna i fördjupningen har beskrivit arbetsprocessen som ett samarbete där de ser att det är viktigt med tankegångar och kommunikation och att man har ett gemensamt mål i sikte, vilket innebär att de har varit igenom steg 1 och 2 i processen och är på väg mot steg 3.

Steg 3 är en mer abstrakt nivå, där den interkulturella dialogen har tagit plats i deras medvetande och deltagarna börjar tänka utifrån en "interkulturell dialog". De har i den här processen börjat få en förståelse för likheter och olikheter gällande kön, etnicitet och identitet som de agerar utifrån.

Steg 4 utgörs av de effekter som den igångsatta processen får. I detta steg syftas det till att deltagarna har fått en interkulturell förståelse som de agerar utifrån.

Som Splitvision Research ser det är både steg 3 och 4 processer som tar tid. En förändring på ett ytligt plan (ens attityder) kan ske under steg 2 och 3. Handlar det däremot om förändringar i steg 3 och 4 (ens värdegrund) är det en process som oftast är mer omfattande och tar längre tid.

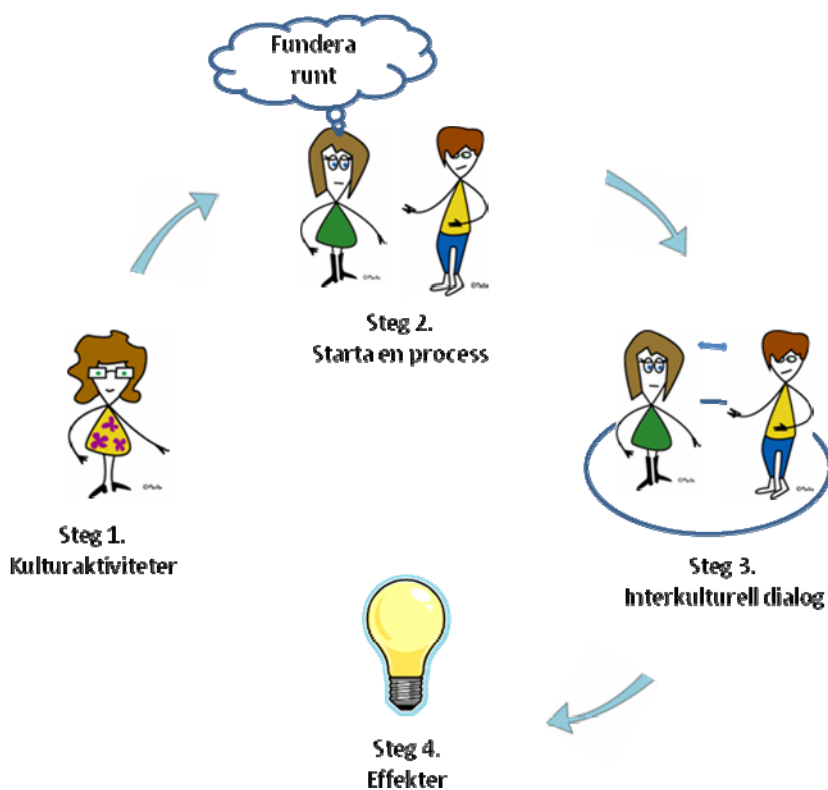

Illustration 3:1 Processens olika steg i projektet.

Nedan följer Splitvision Researchs beskrivning av metodiken i projektet samt en kort presentation av vad deltagare och ledare har sagt om arbetet med vårens aktiviteter.

Utrymme för interkulturell dialog

Med metoderna man använder sig av för att nå interkulturell dialog "skapas ett utrymme" där aktiviteterna kan äga rum (såväl tidsmässigt som tankemässigt). Med tid syftas till att det finns tid för genomförande, dialog, möte, eftertanke och skapande, men också att möjlighet ges för att ungdomarna ska kunna reflektera. Det syftas även till att det finns tid för rekrytering av deltagare så att det, i förlängningen, finns tillräckligt med deltagare som kan delta på aktiviteterna och ha en dialog.

I det ovan nämnda utrymmet finns det möjlighet att få till en egen reflektion runt interkulturell dialog. Utrymmet kan skapas genom:

- ▶ att ledarna *ställer frågor* som hjälper deltagarna i deras process
- ▶ möten och *dialog* med andra ungdomar
- ▶ det *kreativa skapandet*

Även *tidigare egna erfarenheter* kan möjliggöra ett sådant här utrymme. Utrymmet kan skapas av en eller flera av ovanstående faktorer samtidigt.

Ledarna om att skapa utrymme

Vi kan se att som ledarna beskriver processen, handlar det mycket om att skapa möjligheter för ungdomar att mötas och diskutera. Det gäller att skapa ett tryggt klimat där ungdomarna känner att de inte hängs ut av vare sig ledare eller andra deltagare. "*Efter första mötet var jag helt uppfylld efteråt. Det är häftigt när ungdomarna går från att vara lite stökiga till att prata öppet under en och samma kväll.*"

En lärdom som fritidsgårdsledarna i Flen, Hälleforsnäs och Malmköping reflekterade över var att det hade underlättat om de själva (ledarna tillsammans) hade diskuterat igenom frågeställningarna (frågeställningarna nämns i Kapitel 3 i *Process mot en interkulturell dialog* samt i fotnot i Kapitel 4) innan deltagarnas aktiviteter genomfördes.

Någon ledare pratade också om vikten av att lyssna för att nå fram till ungdomarna. "*Det är någonting jag tar med mig från detta projekt: Med rätt tillfälle, rätt gruppering, rätt miljö och rätt stämning, fungerar det utan problem att mötas. Det måste jag tänka på i mitt arbete framåt. Att skala bort allting. Låt det bara vara och lyssna.*"

Ledarna beskriver i fördjupningsarbetet att de har haft *ont om tid*. De nämner bland annat följande lärdomar att ta med sig framöver: viktigt med planering så att ledare och deltagare träffas oftare; viktigt att rekryteringsprocessen får sträcka sig över en längre tidsperiod, men att aktiviteterna som görs är inom en kortare tidsperiod.

Ledarna i Flen, Hälleforsnäs och Malmköping ser att de har nått syftet med aktiviteterna. Verksamhetsansvarig för projektet i Flen är nöjd med projektet, för hon känner att de har "sått frön". *"Bara det att komma till en annan fritidsgård och träffa andra som man inte träffat förut och prata om ganska tunga ämnen."*

Verksamhetsansvarig för projektet i Nyköping ser att aktiviteterna har fallit väl ut. *"Det sa vi redan från början att detta är ett test. Så även om de inte var så många har vi haft möjlighet att testa metoder och tillvägagångssätt. Det har varit bra."*

Deltagarna om att vara med i aktiviteterna

Ungdomarna i Nyköping samt Flen, Hälleforsnäs och Malmköping pratar i termer av att det är intressant med möten och att diskutera med andra ungdomar och att de lär sig och växer av det. Samtidigt pratar flertalet av ungdomarna om att de lockats till projektet för att det verkar roligt med film. De flesta har inte hållit på med film tidigare, men flera av ungdomarna är intresserade av filmskapande eller att titta på film.

En av deltagarna nämner följande som bonus med att vara med i projektets aktiviteter. *"Det är roligt att prata om de här frågorna för man tänker efter hur det är att vara ung. Man tänker inte på det i vanliga fall."*

Ungdomarna i Flen uttrycker nervositet över att träffa andra ungdomar som de inte känner. Det gjorde även de ungdomar i Nyköping som inte kände så många av de andra ungdomarna som deltog. *"Det var spännande och nervöst att träffa ungdomar från andra ställen. Det var lite läskigt att komma till helt ny fritidsgård."*

Två av deltagarna beskriver att de är med i projektet av engagemangsmässiga skäl. Deras förväntningar med det här projektet är att kunna komma med något bra budskap. *"Visa att vi ungdomar inte är som alla vuxna tror att vi är. De tror att vi ungdomar är hjälplösa, tycker jag. De kanske tänker på sin tid när de var ungdomar, men alla är nog olika."*

Finns deltagare i projektets tre första steg

Ser vi till fördjupningens aktiviteter, finns det deltagare som går igenom projektets tre första steg (steg 1 kulturell aktivitet; steg 2 starta en process; steg 3 interkulturell dialog skapas), se illustration 3:1 samt *Process mot en interkulturell dialog*. Det finns även deltagare som stannar vid första eller andra steget i projektet.

- ▶ För flera av deltagarna utgör aktiviteterna "bara" en rolig kulturaktivitet. Det bör dock inte ses som ett misslyckande, det kan vara gott nog att ungdomarna får delta i någonting de ser som stimulerande. Det finns också en möjlighet att steget för dem att delta i fler liknande aktiviteter framöver blir lättare för dem att ta efter deras medverkan här. *"Det är roligt med film."*
- ▶ Vi kan se att vissa av deltagarna som var med under 2009 års 6H-aktiviteter väljer att vara med igen i vårens aktiviteter. Som de själva nämner, är de med i fördjupningen för att det är en kul aktivitet och för att de är intresserade av att bli artister eller skådespelare. För några av deltagarna är det säkert bara en kul aktivitet. Vid tolkning av deras resonemang kan vi se att det för några av dem även finns en underliggande nivå, där de dessutom deltar för att höstens aktiviteter med möten och dialog med andra ungdomar de inte känner har gett dem mersmak. *"Det positiva är att träffa de andra tjejerna."*
- ▶ Det finns deltagare som har börjat fundera och reflektera tack vare ledarnas frågor och det kreativa skapandet. Vår bedömning är att de skulle ha kommit än längre i sina reflektioner om det hade varit med fler deltagare i aktiviteterna så att en än bättre möjlighet till dialog hade kunnat genomföras samt om deltagarna hade kunnat träffas fler gånger. *"Det är roligt att diskutera med andra. Jag gillar att få andras åsikter. Bra att få inspiration."*
- ▶ Det finns deltagare som har kommit till steget där interkulturell dialog påbörjas. Deltagarna reflekterar och skapar en kulturell produkt med budskap som de vill föra vidare. Vår bedömning är att det som har möjliggjort att deltagarna har kommit till detta steg är ledarnas frågor, det kreativa skapandet samt deltagarnas egna tidigare erfarenheter. *"Vill man påverka kan man inte sitta på soffan"*.

KAPITEL 4 BESKRIVNING AV GENOMFÖRANDET AV KULTURAKTIVITETERNA

Aktiviteter i Flen, Hälleforsnäs och Malmköping

I Flen, Hälleforsnäs och Malmköping skedde arbetet utifrån Tjejtorgsverksamheterna de har, där några tjejer från respektive fritidsgård anmälde sig till vårens 6H-projekt.

Grupperna arbetade med respektive fritidsledare utifrån frågeställningar¹¹ som togs fram i projektet 6H under 2009. I ett första skede filmade deltagarna eller fritidsledarna dessa inledande diskussioner med mobiltelefoner eller filmkameror (detta genomförde ungdomarna från respektive fritidsgård var för sig). I ett andra skede träffades tjejerna från de olika fritidsgårdarna för att gemensamt diskutera samma frågor. Dessa diskussioner filmades av filmare Thomas Dahlin. Tjejerna redigerade sedan tillsammans med Thomas Dahlin materialet till en kortare film.

Bakgrund gällande deltagarna i Flen, Hälleforsnäs och Malmköping

På de gemensamma träffarna har fyra tjejer från Flen och fyra tjejer från Malmköping deltagit. Ungefär hälften av tjejerna har "utländsk bakgrund" och hälften är av "svensk bakgrund". Två tjejer från Hälleforsnäs deltog i de inledande diskussionerna på respektive fritidsgård. De valde dock att inte delta på de avslutande gemensamma träffarna.

Flen och Malmköping skiljer sig åt. Som ungdomarna själva beskriver det så bor det "Svensson-familjer" och någon enstaka person med utländsk bakgrund i Malmköping. Flen beskrivs däremot som en mångkulturell stad.

Vid dessa aktiviteter har även en eller två kvinnliga fritidsgårdsledare från respektive fritidsgård deltagit.

Aktiviteter i Nyköping

I Nyköping har man valt att göra filmproduktionen med killar och tjejer var för sig. Före och efter skapandet av de kulturella produktionerna har dock killarna och tjejerna träffats gemensamt för att diskutera kring gemensamma frågeställningar som ledarna ställde (diskussioner och värderingsövningar). Efter filmerna var klara samlades tjejgruppen och killgruppen för att titta på de filmer de gjort samt för att diskutera hur de

---

¹¹ Följande frågeställningar togs fram av omvärldskoordinatorn och projektledarna för 6H under 2009: Vad innebär det att vara kille idag?; Vad innebär det att vara tjej idag?; Vem vill jag vara?; Vem är jag?; Hur hittar man sin identitet?; Vilken roll spelar ens bakgrund?

tänkt, vad de gjort och vad de ser för likheter och skillnader i arbetet och i filmerna.

Anledningen till att verksamhetsansvarig för projektet valde ett upplägg där killar och tjejer gör produktionen var för sig var för att hon tänkte att det skulle vara lättare för ungdomarna att diskutera och arbeta med frågor om kön, identitet och hur det är att vara tjej och kille om det inte är i en blandad grupp. Man hade även en tanke om att se om tjejerna och killarna skulle lösa filmskapandet på olika sätt (hur de förhåller sig till temat, filmtekniskt med mera).

Bakgrund gällande deltagarna i Nyköping

På det inledande mötet i Nyköping var det tre tjejer och fem killar som deltog. Bland tjejerna hade en tjej "utländsk bakgrund" och de andra två var av "svensk bakgrund". Samtliga killar var av "svensk bakgrund".

De deltagare som genomförde workshop och gjorde filmer var två tjejer med "utländsk bakgrund" samt två killar med "svensk bakgrund". De övriga ungdomarna som var med på det första gemensamma mötet valde av olika anledningar att inte delta i filmskaparaktiviteterna.

Rekrytering av deltagare

Verksamhetsansvarig för projektet i Nyköping har arbetat med rekrytering och marknadsföring för att få både "invandrargrupper och infödda svenskar" att delta under fördjupningens aktiviteter. Hon uppger att det var relativt svårt att rekrytera deltagare överlag. Det visade sig dock vara extra svårt att få deltagare med invandrarbakgrund (framförallt killar) att delta. Främst ser verksamhetsansvarig för projektet att det har med brist på kontakter att göra. Hon lägger också till att hon, utan att ha något belägg för det, tror att kulturaktiviteter inte har så hög status bland invandrarkillar och att det också kan spela roll.

Verksamhetsansvarig för projektet i Nyköping tror att det behövs mer tid för rekrytering för att få den att fungera i framtida projekt. Hon ser att det handlar om att mer *initiativ* ska finnas hos ungdomarna. Hon beskriver ett exempel där föreningen Ung Kraft skulle anordna en festival. Då åkte man ut till några skolor och hade klotterplank där ungdomarna fick skriva vilka band och aktiviteter de önskade. Något hon ser var ett bra sätt för marknadsföring och delaktighet.

Flertalet av de intervjuade ledarna i Flen, Hälleforsnäs och Malmköping beskrev att det gick förhållandevis smidigt att rekrytera deltagare till fördjupningens aktiviteter då de utgick från Tjejtorget deltagare. En av ledarna beskrev dock att rekryteringen gick trögare än hon hade trott att det skulle göra, främst på grund av att ungdomarna kände sig osäkra för att var med på eller att göra film.

KAPITEL 5 REFLEKTION

Som vi ser det har fördjupningsdelen under våren 2010 varit lyckad, då man har testat och förfinat metoderna (vilket ni kan läsa om i kapitel 3 Metod och metodik).

Det vi har reflekterat kring under processens gång är:

- ▶ Hur viktigt det är att det är tillräckligt många ungdomar som deltar (kritisk massa) för att en möjlighet till dialog ska kunna äga rum.
- ▶ Hur höjer man attraktionskraften så att det är ett tillräckligt stort antal ungdomar som deltar?
- ▶ Aktiviteterna som har genomförts har skett med ett mindre antal deltagare. En fråga att reflektera över är om det behövs andra former av stöd (från ledarna) om det i framtiden är fler som deltar?
- ▶ Skapande tar tid. Hur fungerar det vad gäller projektets metodik för att nå en interkulturell dialog?

Nedan presenteras dessa tankar lite kort.

Kritisk massa

Det är viktigt att det är tillräckligt många ungdomar som deltar (kritisk massa) i aktiviteterna för att en möjlighet till dialog ska kunna äga rum. Fler ungdomar med olika bakgrund och erfarenheter leder till större möjlighet till dialog och reflektion.

Detta projekt utgör en test-verksamhet och man har i projektet kunnat prova metodikens olika steg. Det har varit ett tio-tal ungdomar i respektive kommun som har deltagit i diskussionerna och ungefär lika många i Flen, Hälleforsnäs och Malmköping samt något färre i Nyköping som har genomfört kulturaktiviteterna. Det har inte varit för få, men det har på sina ställen varit på gränsen till för få deltagare för att en möjlighet till dialog ska kunna äga rum. Detta leder oss vidare till nedanstående tankar kring hur man kan höja attraktionskraften.

Hur kan man höja intresset för aktiviteterna?

Utfallet av resultatet är till mångt och mycket avhängt kontaktytan. För framtida projekt, ser vi att det är viktigt att arbeta än mer med införsäljning och rekrytering.

Ett sätt att visa på vad aktiviteterna leder till är dels att bjuda in ungdomar att titta på produktionerna (konserter och föreställningar), dels att visa filmklipp från aktiviteterna.

Det digitala material som finns (produkterna som skapats och det material som finns på webbplatsen) kan med fördel visas på olika skolors digitala informationstavlor. Det är då extra viktigt att använder intygsförsäljning¹², vilket innebär att man i korta filmklipp låter deltagare i projektet beskriva hur arbetet har gått till och hur det har blivit så proffsigt. Då projektets produktioner håller en hög kvalitet, finns det annars en risk att ungdomar "skräms bort" för att de upplever att de inte är tillräckligt duktiga själva.

Inför "stordrift"

Om det blir fler ungdomar som deltar i aktiviteterna är frågan om det behövs ett annat upplägg för att genomförandet av aktiviteterna ska fungera. Vi på Splitvision Research tror inte det. Vår slutsats är att metodiken håller för att driva aktiviteterna i större skala, framförallt för att det bygger på ungdomarnas eget deltagande. Vi ser även att projektets upplägg skulle fungera än bättre i större omfattning (med fler deltagare), då det ger en ökad möjlighet till möten och dialog.

Beroende på hur stor gruppen blir, kan det eventuellt behövas fler ledare för att kunna stödja deltagarna på bra sätt.

Har den underliggande processen skett?

Påbörjad process

Med aktiviteterna har fritidsgårdarna påbörjat processen att stimulera till interkulturell dialog mellan ungdomar.

Det finns "risk" för att aktiviteterna bara blir "roliga aktiviteter". För många ungdomar blir aktiviteterna bara en kul grej. Men för vissa uppstår det en möjlighet att börja reflektera. Ser vi exempelvis till rap-videon om förebilder som ungdomarna i Flen gjorde under hösten 2009 blottlägger ungdomarna väldigt mycket. De sjunger bland annat om avsaknaden av föräldrar som inte finns delaktiga i deras liv eller som inte lever längre. Detta resultat har möjliggjorts genom möjligheten att kliva in i karaktären låtskrivare, genom tryggheten i gruppen, genom ledarnas frågor samt

¹² Intygsförsäljning innebär att man låter representanter för mottagarna av budskapet (kunden, konsumenten) själva berätta om sina erfarenheter och fördelarna med aktiviteten (produkten eller tjänsten).

genom det utrymme som har getts i det kreativa skapandet (skapandeprocessen har gett dem en kanal att kunna verbalisera tankarna).

Vår bedömning är att det blir lättare för de ungdomar som har varit med tidigare (eller ungdomar som exempelvis har fått se resultatet av rapvideon) att ta steget och delta i aktiviteterna nästa gång det blir tillfälle till en liknande aktivitet. De har lärt sig att se att det här är en väg att kunna förmedla, men också att de kan få utrymme att tänka runt sådana frågor.

Skapande tar tid

Bedömer vi aktiviteterna som har genomförts i fördjupningsdelen av projektet har man satt målen för högt när det gäller att kunna uppskatta effekten som de här aktiviteterna rimligtvis kan ha för deltagarna för den korta tidsperioden.

Ser vi däremot till hur projektets metodik fungerar för att nå en interkulturell dialog är vår inställning att det krävs att aktiviteterna genomförs under en längre tidsperiod, där det kreativa skapandet och tankeprocessen ges den tid som krävs för att deltagarna ska nå steg 2 och 3 i processen.

Som Splitvision Research ser det är konceptet och upplägget med att göra korta, intensiva aktiviteter framgångsrikt. Vi tror dock inte att det räcker att medverka i en sådan aktivitet för att deltagarna ska kunna komma till steg 3 i den interkulturella processen. Med utgångspunkt från de ungdomar vi har intervjuat och de aktiviteter vi har tagit del av är vår slutsats att det för de flesta ungdomar krävs att de deltar i flera sådana olika aktiviteter under ett halvårs eller ett års tid för att de ska kunna göra det.

BILAGA

GENOMFÖRDA INTERVJUER

Nedanstående intervjuer har gjorts med representanter för aktörerna i fördjupningen av 6H, våren 2010.

Namn	Tjänst	Intervjumetod	Datum
Gisela Stucki	Flen, fritidsgårdsföreståndare	Kort intervju på fritidsgård	100317
		Semistrukturerad djupintervju	100324
Helen Zetterström	Fritidsledare Flen	Semistrukturerad djupintervju	100324
Gabriella Andersson	Fritidsledare Hälleforsnäs fritidsgård	Telefonintervju	100426
Susanne Wadstedt Björk	Fritidsledare Malmköpings fritidsgård	Telefonintervju	100415
Lisbeth Sommarström	Verksamhetsansvarig Barnkulturcentrum, Nyköping	Telefonintervju	100415, 100430
Yvonne Eriksson	Filmare, Film i Sörmland	Intervju på fritidsgård	100410
		Telefonintervju	100421
Ronny Hansson	Filmare, Film i Sörmland	Intervju på fritidsgård	100418
		Telefonintervju	100419
Deltagare från Flen (3 tjejer), Malmköping (4 tjejer)		Semistrukturerade djupintervjuer	100324
Deltagare från Nyköping (2 tjejer och 2 killar)		Semistrukturerade djupintervjuer	100322, 100410, 100418
Deltagare från Nyköping (som enbart deltog på det gemensamma mötet 100322)		Kort telefonintervju	100418
Thomas Dahlin	Filmare	Kort intervju	100324

Vi har deltagit vid och gjort deltagande observationer vid följande aktiviteter:

- ▶ Gemensam träff med tjejerna i Flen och Malmköping (100317)
- ▶ Gemensam träff med tjejerna i Flen och Malmköping (100324)
- ▶ Gemensam träff med ungdomarna i Nyköping (100322)
- ▶ Workshop med tjejerna i Nyköping (100410)
- ▶ Workshop med killarna i Nyköping (100418)

OM SPLITVISION RESEARCH

Splitvision Research är ett konsultföretag. Vi arbetar främst med utvärderingar, utredningar och samhälls- och marknadsundersökningar där våra uppdragsgivare vill nå en djupare och bredare kunskap om företeeser och kunder.

Vår specialitet som affärsantropologer är att vi kan mäta det "mjuka", hur människor tänker och vad de upplever. Vi arbetar på ett nytt sätt med kvalitativa och kvantitativa undersökningar.

I egenskap av affärsantropologer använder vi oss av etnografiska metoder som intervjuer, observationer och deltagande. Ofta genomförs våra undersökningar i människors vardag. Det kan vara på plats i personers hem, på kontor, på sjukhus, i butiker eller på skolor.

De etnografiska metoderna lyfter fram människors attityder, värderingar, beteenden och de kulturella sammanhang som de ingår i.

Bland våra kunder finns både näringsliv och offentlig verksamhet. Vi arbetar både med korta, intensiva uppdrag och med långsiktiga strategiska projekt.

För mer information besök gärna vår webbplats:
www.splitvisionresearch.se

Ni är även varmt välkomna att kontakta oss:
Göteborgskontoret: 031-707 41 00
Stockholmskontoret: 08-55 24 24 70

